

ABVV van Brussel

15 mei 2006
Statutair Congres

ABVV-Intergewestelijke Brussel

34 Keizerslaan

1000 Brussel

Tel. 02 552 03 34

www.abvvbrussel.be

MANNEN/VROUWEN :

In deze brochure hebben de verwijzingen naar personen of functies

uiteraard betrekking op zowel mannen als vrouwen.

Wettelijk depot : D/2006/10.441/2

Foto's ABVV : Myriam AKHALOUI, Vanessa AMBOLDI, Séverine BAILLEUX

Verantwoordelijke uitgever : Philippe VAN MUYLDER, Keizerslaan 34, 1000 Brussel

piezo.be

Inhoudsopgave

1 “ BRUSSEL, DIE SCHONE...”	3
1.1 VOOR EEN STAD... ZONDER UITSLUITING	5
1.1.1 De boemerang van de sociale uitsluiting	5
1.1.2 Inzicht in de werkloosheid van de Brusselaars en mogelijke aanpak	6
1.2 INDUSTRIE IN DE STAD?!	9
1.3 KENTERING IN DE INDUSTRIE EN OMVORMING VAN HET WERK	11
1.4 DE OPENBARE DIENSTEN, EEN PRINCIPE?!	14
1.4.1 Men moet de <i>balans</i> opmaken van de privatiseringen	15
1.4.2 De belasting moet <i>onder hoge bescherming</i> worden geplaatst	15
2 DE ABVV-INTERGEWESTELIJKE BRUSSEL	17
2.1 EEN STERKE EN VERENIGDE INTERGEWESTELIJKE	17
2.1.1 Het ledenbestand	17
2.1.2 De sociale verkiezingen 2004	18
2.1.3 Acties	18
2.1.4 De vakbondsraden	19
2.1.5 “Mainstreaming and Unions” (MSU)	20
2.1.6 De commissies en werkgroepen	21
2.1.7 Samenwerking met de VLIIG en de IW	22
2.1.8 Banden met andere verenigingen	23
2.1.9 Het Feest van de Arbeid	23
2.2 EEN POLITIEKE TEGENMACHT	24
2.2.1 De vorming van de nieuwe Gewestregering	25
2.2.2 Het Contract voor de Economie en de Tewerkstelling in Brussel	25
2.2.3 Het ‘Contrat pour l’école’	26
2.2.4 Het Tewerkstellingsplan voor de Brusselaars	29

2.3	EEN ORGANISATIE TEN DIENSTE VAN DE BRUSSELSE WERKNEMERS	30
2.3.1	De Studiedienst	30
2.3.2	De cel Acties	31
2.3.3	De Vormingsdienst en dienst Permanente Vorming	32
2.3.4	De dienst Huisvesting/Schuldenlast	33
2.3.5	De dienst Jongerenrecht	33
3	DE WERKTERREINEN VAN ONZE INTERPROFESSIELE ORGANISATIE	34
3.1	DE WERKGELEGENHEID	34
3.1.1	Het Contract voor de Economie en de Tewerkstelling ..	34
3.1.2	De uitdagingen van het technisch en beroepsonderwijs ..	35
3.1.3	Discriminatie en diversiteit op het werk	35
3.1.4	De nieuwe migranten	36
3.1.5	De federale hervormingen	37
3.1.6	Onderaanneming en zwartwerk	37
3.1.7	De activeringsplannen	37
3.1.8	De alliantie voor werk & milieu	38
3.1.9	Europa	39
3.2	DE VAKBOND IN DE STAD	39
3.2.1	Huisvesting	39
3.2.2	De sociale ontplooiing van de stad	40
3.2.3	“Vrijheid en Tolerantie”	40
3.2.4	Democratie en algemeen stemrecht	41
3.3	DE UITDAGINGEN VOOR ONZE ORGANISATIE	41
3.3.1	De syndicale vorming	41
3.3.2	De jongeren	42
3.3.3	De vakbond en het internationale toneel	43
3.3.4	Gelijkheid vrouwen-mannen	44
4	PERSPECTIEVEN.....	45
	Noten	47

1 – “Brussel, die schone...”

BRUSSEL, STAD VAN PARADOXEN

Een groot zakencentrum, een belangrijke economische aantrekkingspool die enorme rijkdom aanzuigt maar waaruit de inwoners helaas weinig... of helemaal geen voordeel trekken.

Een hoofdstad: van Europa, van het land en van de Franse en de Vlaamse Gemeenschap, maar waarvan de instellingen uiteengespat zijn: een gewestregering, drie gemeenschapsexecutieven ¹, negentien gemeenten!

Grootste werkgelegenheidsbekken van het land, waar de dialoog tussen regering, vakbonden en werkgevers echter sterk achterop hinkt bij wat in Vlaanderen en Wallonië gebeurt.

Een stad waar naar verhouding het grootste aantal diploma's hoger onderwijs te vinden zijn, maar tegelijkertijd ook het grootste aantal laaggeschoolde inwoners uit arbeidersgezinnen.

In Brussel komen vandaag fenomenen van uitsluiting letterlijk tot uitbarsting. Ze vormen een *boemerang* die de beleidsvoerders van het stadsgewest best niet zouden onderschatten: 22% van de Brusselaars zonder werk, meer dan één jongere op drie werkloos, meer dan een kwart van de jongeren heeft werkloze ouders...

De toekomst van Brussel hangt in de eerste plaats af van het vermogen van zijn inwoners, zijn werknemers en zijn ondernemingen om een ambitieus ontwikkelingsplan uit te tekenen dat iedereen in beweging brengt. Overleg tussen werkgevers, werknemers en regering moet aan de basis liggen van dit project: wil het Gewest zijn ontwikkeling in eigen handen nemen, wil het de grote stedelijke uitdagingen aangaan, dan is een ruime beweging van de economische en sociale actoren onontbeerlijk.

Voor wie het aangaat: het ABVV-Brussel is vastberaden gestart met het in kaart brengen van de belangrijke stedelijke uitdagingen die de vakbond moet aannemen.

De sociale uitsluiting en de massale werkloosheid van de Brusselaars, het weg-trekken van de industrie uit de stad en de omvorming van het werk, zijn alle verschillende invalshoeken voor syndicale analyse. Van daaruit onderzoeken wij de oplossingen die de overheid aandraagt en kunnen wij een echte syndicale tegenmacht uitoefenen.

In vergelijking met de naoorlogse jaren ondergingen de manieren waarop de overheid ingrijpt op het economische en sociale domein, een aanzienlijke evolutie. Sinds juli 1999, met het aantreden van Guy VERHOFSTADT op het federale niveau, zagen we een nieuwe definitie van de rol en de opdracht van de overheid de kop opsteken met het concept van de “Actieve Welvaartsstaat”. Laten we goed uitkijken: de toekomst van onze vakbond hangt voor een groot deel af van de houding die we tegenover deze ‘filosofie’ aannemen...

1.1 – VOOR EEN STAD...

ZONDER UITSLUITING

1.1.1 – De boemerang van de sociale uitsluiting

Met een artikel in De Nieuwe Werker startte het ABVV-Brussel in september 2003 een brede campagne rond het thema “Uitsluiting, een sociale boemerang? Syndicalisten tegen uitsluiting”².

Op die manier wilden wij, in de aanloop naar de sociale verkiezingen in mei en de gewestverkiezingen in juni 2004, de sterke solidariteit tussen werknemers, uitkeringstrekkers en alle kwetsbare groepen nogmaals bevestigen en de syndicalisten in beweging brengen tegen sociale uitsluiting. Bij die gelegenheid werd de uitsluiting in Brussel ‘doorgelicht’ en werd het raderwerk ervan blootgelegd.

Eerste vaststelling: vast werk is steeds minder gewaarborgd (werkloosheid, uitzendwerk, onderaanneming, nepcontracten, klandestiene arbeid,...) en de bedragen van de sociale uitkeringen houden geen gelijke tred met de levensduurte waardoor een menswaardig leven onmogelijk wordt. Steeds meer bevolkingscategorieën doen op tal van domeinen een beroep op sociale bijstand.

Maar de OCMW’s kampen met een gebrek aan middelen, personeel en gebouwen. De huurprijzen schieten de hoogte in en meer en meer mensen wonen in onaangepaste of ongezonde woningen en in wijken die als ‘moeilijk’ bekend staan. Bij gebrek aan middelen faalt zelfs de school, het socialiserings- en integratie-instrument bij uitstek, in haar opdracht voor gelijkheid. Cultuur in de brede zin, ook een middel tot het opbouwen van eigenwaarde en sociale uitwisseling, blijft een luxe die buiten het bereik ligt van een grote groep burgers. Dergelijke kwetsbare leefomstandigheden zijn tenslotte ook synoniem voor een slechte gezondheid: leven wordt overleven...

Er wordt een bundel met tien concrete eisen uitgewerkt voor de Brusselse overheid³. In de loop van het hele werkjaar 2003-2004 worden die eisen op verschillende machtsniveaus voorgelegd om uiteindelijk ook opgenomen te worden in het memorandum dat het ABVV na de gewestverkiezingen in juni 2004 bezorgt aan de formateur van de nieuwe gewestregering⁴:

1. stemrecht voor alle vreemdelingen die reeds 5 jaar in België verblijven;
2. meer middelen voor sociale huisvesting; toekenning van huursubsidies en controle op de huurprijzen;

3. bestrijding van de discriminatie bij aanwerving en op de werkvloer;
4. welvaartsvast maken van de sociale uitkeringen;
5. afschaffing van de uitsluiting uit de werkloosheid van samenwonende langdurige werklozen;
6. financiële verantwoordelijkheid van kredietverleners voor de schuldenlast van hun klanten en bescherming van de bankrekening van deze laatsten;
7. de sociale dualisering van het onderwijs stoppen;
8. cultuurcheques voor de Brusselaars;
9. gratis openbaar vervoer;
10. ondersteuning van de openbare diensten en van het verenigingsleven, die strijden tegen uitsluiting.

Ook vandaag nog blijft dit onze leidraad in de strijd tegen uitsluiting.

1.1.2 – Inzicht in de werkloosheid van de Brusselaars en mogelijke aanpak

Op 28 april 2004 riep het ABVV-Brussel een Vakbondsraad samen rond het thema “Werkgelegenheid voor Brusselaars”.

Bij die gelegenheid werden 10 kernpunten besproken voor meer inzicht en een dynamische syndicale aanpak van de werkloosheid.

In verband met elk kernpunt werden concrete voorstellen geformuleerd:

Kernpunt 1: De institutionele grenzen van Brussel

Solidariteit tussen alle werknemers moet de overhand hebben op regionale reflexen. Elke werknemer, in welk Gewest hij ook verkozen heeft te wonen, heeft evenveel recht op werk, hetzij in Brussel, hetzij elders in het land. De pendelaars opzetten tegen de Brusselaars is schandelijk. Integendeel, er moet een gecoördineerd tewerkstellingsbeleid gevoerd worden dat afgestemd is op de economische en sociale realiteit van Brussel en haar echte werkgelegenheidsbekken zodat elke werknemer, Brusselaar, Vlaming of Waal gelijk recht op werk gewaarborgd wordt, ongeacht waar hij woont en werkt.

Kernpunt 2: De verjonging van de Brusselse bevolking

Ons grootste probleem is en blijft, in Brussel trouwens meer dan elders, de jongerenwerkloosheid en niet, zoals men ons wil laten geloven, de veroudering van de bevolking. Elke jongere moet na afloop van zijn studies een startbaan aangeboden krijgen.

Kernpunt 3: Het wegtrekken van de industrie

(zie verder).

Kernpunt 4: De moeilijke toegang van Brusselaars tot het openbaar ambt

Alle werkaanbiedingen voor contractuele betrekkingen in Brusselse gelegen besturen, moeten systematisch *aan de BGDA* worden meegedeeld, zodat die Brusselse werkzoekenden kan voorstellen. Het ABVV-Brussel stelt ook de oprichting voor van een instrument dat de overheidsbaan moet *bevorderen*, een echt “referentiecentrum” voor beroepen bij het openbaar ambt dat de Brusselaars onder meer moet voorbereiden op de aanwervingsexamens van SELOR. Wij eisen ook dat in de ondernemingen en in de Brusselse overheidsdiensten diversiteitsplannen worden opgesteld.

Kernpunt 5: De uitdaging voor de egalitaire school

De school moet een krachtige hefboom voor economische en sociale integratie worden, die de ongelijkheden tussen individuen vermindert en ervoor zorgt dat allen in het actieve leven geïntegreerd worden. Daarvoor dient in de eerste plaats het statuut van de leerkrachten verbeterd te worden, moet de basisschool zich opnieuw toespitsen op basiskennis en moet er een eenheidscurcus gegeven worden: alle jongeren zouden deze cursus (of gemeenschappelijke stam) doorlopen tot het 3^e of 4^e jaar secundair. Bovendien moeten kwalificerende onderwijsrichtingen hervormd worden en moet, zowel bij de *studie-oriëntering* als bij het opstellen van de *onderwijsprogramma's*, de gelijkheid tussen vrouwen en mannen bevorderd worden.

Kernpunt 6: De opleiding van de Brusselaars

Het institutionele kluwen van het Gewest mag geen hindernis vormen bij de beroepsopleiding, die trouwens beter gefinancierd moet worden. Concreet moet het openbaar aanbod aan beroepsopleidingen gevoelig opgedreven worden en moet de overheid met elk van de Brusselse beroepssectoren sectorovereenkomsten sluiten.

Kernpunt 7: Discriminatie bij aanwerving

Eerst en vooral moet in de ondernemingen opgetreden worden. Alle discriminatie moet voorkomen en aangeklaagd worden. De vakbondsafgevaardigden spelen hierbij een strategische rol: in de grote ondernemingen zijn zij vaak als eersten op de hoogte van de werkaanbiedingen; zij kunnen optreden bij het vastleggen van de aanwervingsprocedures en, bij aanvang al, eventuele discriminerende ontsparingen vaststellen. Het ABVV-Brussel is niet erg te vinden voor het invoeren van een “quota” banen dat in bedrijven en besturen exclusief voorbehouden moet zijn aan werknemers van vreemde

afkomst. Het staat daarentegen wel achter de praktijktesten **5**, de diversiteitsplannen en plaatselijke maatregelen van positieve discriminatie, niet gebaseerd op de afkomst van de werknemers, maar op hun woonplaats.

Kernpunt 8: Zwartwerk

Als actieve bestrijding van het zwartwerk, waarvan de werknemers de eerste slachtoffers zijn, eist het ABVV een systematisch onderzoek van de ontwikkeling van de ondergrondse economie in Brussel, gevoelig versterkte gewestelijke inspectiediensten, hardere sancties tegen de werkgevers en procedures voor syndicaal toezicht in de KMO's.

Kernpunt 9: Ongelijkheid tussen vrouwen en mannen

Het ABVV-Brussel heeft steeds gelijke behandeling van vrouwen en mannen verdedigd, zowel in de maatschappij als op de werkvloer. We hebben dit doel nog lang niet bereikt. Om de ongelijke behandeling doeltreffend te bestrijden, hebben we voorgesteld dat de Economische en Sociale Raad een ambitieus plan zou opstellen. We hebben de gewestoverheid ook gevraagd de plannen voor bijkomende plaatsen in de Brusselse crèches en kinderopvang ook te verwezenlijken. Bovendien moeten in alle geweststatistieken de cijfers systematisch opgesplitst worden naar gelacht ("gender mainstreaming").

Kernpunt 10: De slechte financiering van de non-profitsector

Het ABVV-Brussel eist dat openbare en privé-nonprofitbanen gefinancierd worden. Nieuwe banen zouden bij voorkeur moeten gecreëerd worden in een aantal strategische sectoren, zoals de opvang van jonge kinderen, de gezondheidszorgen, hulp aan personen en buurtdiensten. Enerzijds moeten werk en gezinsleven beter gecombineerd kunnen worden, anderzijds vergt de gestegen levensverwachting van de bevolking een aantal oplossingen. We kunnen er niet genoeg op hameren: de veroudering van de bevolking is geen ramp, maar het tastbare bewijs van een wetenschappelijke, en vooral een sociale vooruitgang, waartoe tenslotte ook het ABVV zijn steentje heeft bijgedragen...

1.2 – INDUSTRIE IN DE STAD?!

---

*In 20 jaar tijd gingen in Brussel 12.000 industriële banen verloren!
Bij het opstellen van zijn memorandum voor een politiek en syndicaal project, verdiepte het ABVV zich in de omvorming van het industriële werk in Brussel. De resultaten van dit onderzoek werden in januari 2005 samengebracht in een dossier: “Brussel: industrie in de stad?!”*

Het ABVV stelt vast dat de fabriekssector in het Gewest in 1950 nog 170.000 banen opleverde. Vandaag stelt de sector nog slechts 46.000 personen te werk. Zowat 20 jaar al zien we dat de industrie geleidelijk wegtrekt uit Brussel en dit gaat gepaard met massaal banenverlies. De industriële werkgelegenheid moet nochtans behouden blijven als een van de belangrijke pijlers van de economische en sociale ontwikkeling van het Gewest.

Er zijn vier oorzaken voor deze kentering in de industrie:

1. de ontwikkeling van de onderaanneming (of outsourcing) en de uitzendarbeid; tal van industriële banen zijn zo “diensten aan ondernemingen” geworden, vaak onzekerder en slechter betaald;
2. de delokalisering (dichtbij of veraf) van sommige industriële activiteiten;
3. de technologische vernieuwingen, waardoor de productiekosten sterk dalen (ontslag, automatisering, specialisering,...) terwijl de productiviteit stijgt en het aantal industriële banen vermindert;
4. het gebrek aan aangepaste terreinen brengt, en dit geldt bijzonder voor Brussel, uitwijking van de industriële bedrijvigheid op gang naar de stadsrand, waar industrieterreinen in bijvoorbeeld Zaventem, Groot-Bijgaarden of Nijvel gunstiger exploitatievoorwaarden bieden.

Het ABVV ziet de industriële werkgelegenheid in de stad niet als een “middel-tje voor alle kwalen”. Anderzijds zou het ook buitengewoon gevaarlijk zijn om ons gewest de positieve inbreng van de productiesector te ontzeggen, daar waar zijn invoeging in de stad mogelijk is. Maar “mogelijk” is vaak afhankelijk van de politieke bereidheid...

We zien de volgende mogelijke sporen:

Een gecoördineerd beheer van het industriële bekken van Brussel

Met beide andere Gewesten moeten goede samenwerkingsovereenkomsten afgesloten worden die de industriële ontwikkeling en de mobiliteit van de werknemers bevorderen.

Massale investeringen in het kwaliteitsgebonden concurrentievermogen van de ondernemingen

Het ABVV wijst de patronale chantage tot delocalisatie van de hand. Het is een utopie te denken dat nieuwe lastenverlagingen (die bovendien onze sociale zekerheid droogleggen) zullen leiden tot een betere weerstand tegen de concurrentie van de lageloonlanden. Wat wel nodig is zijn aanzienlijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling, beroepsopleiding, onderwijs,...

Renovatie van de verlaten oude industriële sites

Wij steunen krachtig de werking van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (GOMB) en een betere financiering is echt geen luxe. Het ABVV wenst ook nog dat de overheden die beslissen over oude industriegebouwen, niet altijd onmiddellijk zouden denken aan ombouwen tot lofts...

Verantwoordelijkheid vragen van de ondernemingen

De – steeds systematischer wordende – onderaanneming moet absoluut aan controle onderworpen worden met als doel de kwaliteit van de banen te behouden en het zwartwerk op te sloppen. De Brusselse industrieën moeten hierin formeel verantwoordelijkheid opnemen (zie ook verder).

Investeren in duurzame integratie van de industriële activiteiten in het stadsweefsel

In sectoren die actief zijn op het domein van mobiliteit, energiebesparing, afvalbehandeling, herwaardering van de sociale omgeving van bedrijven,... zouden heel wat banen gecreëerd kunnen worden. Overigens menen wij dat het nuttig zou zijn in Brussel een hele waaier van ambachten in eer te herstellen, vooral dan ambachten binnen de bouwsector en die van nut zijn bij stadsrenovatie. Uiteraard op voorwaarde dat de vakbondrechten ook in de KMO's erkend worden. Tot slot blijft ook de Haven van Brussel van onbetwist strategisch belang. Er zijn tal van industrieën gevestigd die werk bieden aan laaggeschoold personeel en ze zorgt ervoor dat Brussel elk jaar van de doortocht van meer dan 300.000 vrachtwagens ontlast wordt...

Het hoeft geen betoog dat ons economisch en sociaal ontwikkelingsmodel helemaal geen uitstaans heeft met fabrieksschouwen in het hart van de stad. Wij, syndicalisten, weten dat het vooral *in de fabrieken* was dat de werknemers overal ter wereld hun grootste overwinningen konden bevechten. In het hart van de productie wisten zij de krachtsverhoudingen te smeden die nodig waren om de hele samenleving te veranderen. Industrie en sociale vooruitgang zijn dus altijd nauw met elkaar verbonden geweest...

1.3 – KENTERING IN DE INDUSTRIE EN OMVORMING VAN HET WERK

Omdat het vaststelde dat nieuwe vormen van arbeidsorganisatie ontstaan en dat die vaak tot veel problemen leiden, organiseerde het ABVV-Brussel op 16 november 2005 een Vakbondsraad die moest uitmaken hoe de vakbond deze omvorming van het werk dient aan te pakken.

In Brussel ziet men enerzijds een groeiend onevenwicht tussen de economische ontwikkeling en de sociale ontplooiing en anderzijds een grondige wijziging van de arbeidsmarkt. Beide fenomenen zijn onder meer te wijten aan het wegvallen van de industrie uit de Brusselse economie, aan de ontwikkeling van maffiapraktijken bij onderaanneming en aan de onzeker geworden arbeids-overeenkomst.

Grof geschetst, vindt men hier geschoolde, zelfs hooggeschoolde werknemers met een degelijk sociaal statuut en een aantrekkelijk loon, die te werk gesteld zijn in grote ondernemingen en... een goede syndicale bescherming genieten. Anderzijds zien we hier werknemers die steeds kwetsbaarder worden, die onderbetaald zijn, geen enkele syndicale bescherming hebben en meestal in kleine bedrijven werken.

Deze reorganisatie van het productiewerk komt tot uiting in het feit dat de ondernemingen zich opnieuw gaan toeleggen op hun kerntaak – ook “core business” genoemd. Daarnaast ontwikkelen zich dan diensten – en logistieke bedrijven die optreden als onderaannemers. Uiteindelijk brengt dit met zich mee dat de *klanten* rechtstreeks gaan ingrijpen in de arbeidsorganisatie van de loontrekkenden.

Laat dit duidelijk zijn: deze evolutie zou geen enkel probleem vormen, mocht ze tot betere arbeidsvoorwaarden leiden en banen scheppen. Het is immers juist in sectoren zoals de catering, de schoonmaak, de transport, de bouw, enz... die moeilijk gedelokaliseerd kunnen worden en veel arbeidskracht nodig hebben, waarin dat veel Brusselaars kans op werk hebben. Verschillende Beroepscentrales hebben op de Vakbondsraad trouwens duidelijk uitgelegd dat sommige van die sectoren al heel lang op basis van onderaanneming georganiseerd zijn. Het ABVV heeft hieraan het hoofd geboden en gevoelige sociale vooruitgang mogelijk gemaakt.

Niet de onderaanneming *zelf* vormt dus een probleem; wel de maffiapraktijken van sommige bedrijven die “*gokken op het negeren van sociale en fiscale normen om marktsegmenten in te pikken en winst te maken*”, door gebruik te maken van vervalste vormen van verhuur van arbeidskrachten, door zich schuldig te maken aan fraude op de sociale wetten, geen preventie van arbeidsongevallen te voeren, systematisch met schijnzelfstandigen te werken...

Het heeft geen zin de privé-werkgevers met de vinger te wijzen, die in hun eigen concurrentiespel verstrikt zitten. Hun enige doel is winst te maken en het doel heiligt alle middelen die tot kostenverlaging leiden, vooral wanneer sociale regels vervagen en een deel van het economisch en sociaal risico op de onderaannemers afgewenteld kan worden.

Zwartwerk is een echte plaag: enerzijds ontzegt het de werknemers, die omwille van economische en sociale redenen in het systeem stappen, alle sociale bescherming. Anderzijds berooft het de staat en de sociale zekerheid van een belangrijk deel van de sociale inkomsten. Tot slot benadeelt het ook de werkgevers die hun sociale en fiscale verplichtingen wel nakomen en maakt het de tewerkstelling en de arbeidsvoorwaarden ook bij hen onzeker. De werknemers zijn vaak willens nillens medeplichtig aan deze maffiapraktijken; het behoud van hun baan en hun inkomen hangt er immers van af.

Het ABVV-Brussel stelt dan ook voor om in te grijpen op vier terreinen, zowel op *politiek* als op *syndicaal* vlak als op *federaal* en *gewestelijk* vlak:

De rechtsstaat herstellen

- > een echte tewerkstellingspolitie oprichten, waar de werknemers terecht kunnen ingeval van fraude; de verschillende (federale en gewestelijke) diensten voor sociale inspectie versterken (meer bepaald de diensten die bevoegd zijn voor het toezicht op de aanwerving van buitenlandse arbeidskrachten en voor de controle op de terbeschikkingstelling van werknemers aan derde gebruikers die hun taken vastleggen en toezien op de uitvoering ervan);
- > een echte Europese samenwerking tussen de inspectiediensten;
- > systematisch toezicht op de detachering van buitenlandse werknemers bij levering van diensten;
- > de opdrachtgevende ondernemingen hoofdelijk aansprakelijk stellen voor de sociale en fiscale verplichtingen van hun onderaannemers;
- > het vermoeden van een arbeidsovereenkomst wanneer een werknemer zich in feite onder het rechtstreekse gezag van een klantonderneming geplaatst ziet (economische ondergeschiktheid);
- > zwaardere strafrechtelijke sancties voor werkgevers die in de fout gaan.

Sterkere syndicale-actiemiddelen

- > vakbondsvertegenwoordiging in ondernemingen met minder dan 50 werknemers, voor toezicht op de nieuwe tewerkstellingsvormen en om maffia-praktijken en het omzeilen van de geldende regels tegen te gaan;
- > partnerovereenkomsten afsluiten met de diensten voor sociale inspectie, zodat de Centrales goed geïnformeerd zijn;
- > op interprofessioneel niveau initiatieven nemen tot “netwerk”-syndicalisme, zodat de Centrales kunnen communiceren en doeltreffender optreden, bijvoorbeeld op grote werven of exploitatieterreinen.

De openbare hefboomen in werking stellen

- > economische steun van het Gewest moet voorbehouden worden voor ondernemingen die een sociale dialoog voeren en die zich verbinden tot hoofdelijke aansprakelijkheid voor hun onderaannemers (bijvoorbeeld via een “sociale ISO”);
- > een nieuw sociaal pact afsluiten waarin de modaliteiten voor de dialoog worden beschreven in de ondernemingen met minder dan 50 werknemers, vooral dan betreffende inlichtingen over de economische gegevens van de ondernemingen (handelscontracten,...);
- > opzetten van een strikte gewestelijke omkadering en zorgen voor meer transparantie in de uitbreiding van uitzendwerk en nieuwe vormen van terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (onder meer door het opstellen van betrouwbare gewestelijke statistieken);
- > invoeren van een bijzondere sociale clause in de aanbestedingen voor grote overheidsopdrachten waarmee onderaanneming gemoeid is, zodat kan onderhandeld worden over collectieve arbeidsovereenkomsten die gelden voor alle werknemers die binnen eenzelfde exploitatiezone werken en die de hoofdelijke aansprakelijkheid van de ondernemingen waarborgen.

En, tenslotte, de statutaire tewerkstelling in de openbare diensten verdedigen

- > de openbare diensten sterken in hun opdrachten van algemeen nut, ook in de economische domeinen (MIVB, Net Brussel,...): de openbare diensten mogen niet uitgehold worden door systematisch een beroep te doen op onderaannemingen, op uitzendkrachten of op nieuwe vormen van terbeschikkingstelling van werknemers.

1.4 – DE OPENBARE DIENSTEN, EEN PRINCIPE?!

Ter gelegenheid van het Feest van de Arbeid in 2004 bevestigde het ABVV-Brussel nogmaals de openbare diensten te zullen verdedigen en bevorderen.

De openbare diensten zijn een belangrijke pijler van de democratie: door een aantal essentiële diensten te beschermen tegen de wet van vraag en aanbod, waarborgt de staat hun toegankelijkheid voor alle burgers.

In zekere zin vormen de openbare diensten een ‘eiland van solidariteit’ in de kapitalistische zee: hele stroken van de economische bedrijvigheid worden onttrokken aan het winstbejag. Met andere woorden door het bestaan van de openbare diensten blijven mogelijke “markten”... gesloten voor de ondernemingen.

Dat is ongetwijfeld de belangrijkste reden waarom de openbare diensten vandaag onder vuur genomen worden.

De aanvallen zijn niet van de lucht en het ABVV heeft partij gekozen: wij verdedigen en *promoten* de openbare diensten. Deze prioriteit stond centraal op het 1-Meifeest in 2004. Wij hebben ons hierbij door twee overtuigingen laten leiden. Ten eerste menen wij dat er geen tijd meer te verliezen is. De gemeenschapsstructuren worden sneller afgebroken dan opgebouwd – het heeft tientallen jaren geduurd om de openbare diensten tot stand te brengen, maar enkele hervormingswetten kunnen volstaan om ze te vernietigen. Ten tweede vinden wij dat het behoud en de bevordering van de openbare diensten niet alleen de zaak zijn van een handvol politieke vertegenwoordigers of van bepaalde categorieën werknemers. Omdat de openbare diensten noodzakelijk zijn voor het gemeenschapsleven en voor alle burgers, zijn wij allemaal betrokken partij! Op het 1-Meifeest, een interprofessioneel feest, konden wij aan die waarheid herinneren.

In onze campagne benadrukten we twee belangrijke standpunten.

1.4.1 – Men moet de *balans* opmaken van de privatiseringen

Vaak wordt de vermeende superioriteit van de privé-sector verdedigd met het argument dat concurrentie tussen de ondernemingen automatisch leidt tot een daling van de prijzen en tot een stijging van de kwaliteit, dus voordelig is voor de verbruiker. Meerdere studies wijzen uit dat dit argument geen steek houdt. Een voorbeeld slechts: een studie van Eurostat, de Europese dienst voor statistiek, toonde in 2003 aan dat de liberalisering van de elektriciteitssector in 61% van de gevallen tot prijsstijgingen had geleid en slechts in 29% van de gevallen tot prijsdalingen. Bovendien blijkt nu duidelijk dat de privatiseringen veel voordeliger zijn voor de grote gebruikers -de ondernemingen- dan voor de kleine -de gezinnen.

Overigens zijn de privé-bedrijven allesbehalve gevrijwaard van de risico's van een slecht beheer, verspilling en zelfs (pogingen tot) fraude. Zoals uit de vele faillissementen en financiële schandalen van het recente verleden blijkt (Sabena, Enron,...) kunnen ook privé-ondernemingen lijden aan de kwalen die men de openbare diensten, puur uit gewoonte, zo graag verwijt.

Dat de privé-sector doeltreffender zou werken, is dus wel degelijk een *dogma*. Om dit dogma aan de kaak te stellen lijkt het ons essentieel de balans van de privatiseringen op te maken; Daarbij zou niet alleen rekening moeten worden gehouden met de economische rendabiliteit, maar ook met de *sociale* rendabiliteit.

Wij eisen de dringende invoering van publieke en bespreekbare evaluaties die rekening houden met de efficiëntie in termen van regelmaat, toegankelijkheid en rechtvaardigheid. Om af te stappen van het principe 'alles voor de markt', moeten wij de plaats van de openbare diensten in het Europese sociaal model in eer herstellen, zodat iedereen tegen een betaalbare prijs toegang heeft tot de fundamentele diensten (onderwijs, sociale woningen, openbaar vervoer, sociale en culturele activiteiten,...).

1.4.2 – De belasting moet *onder hoge bescherming* worden geplaatst

De eerste bron voor financiering van de openbare diensten zijn de belastingen. De democratische logica wil dat de gemeenschap soeverein beslist welke diensten openbaar zijn en dat zij de vereiste financiële middelen vrijmaakt. Vandaag lijkt dat proces echter omgekeerd. De eisen van het kapitaal leiden tot

belastingverlagingen, zodat de begroting van de staat kleiner wordt. Door opeenvolgende ingrepen verliest een aantal openbare diensten hun financiering. Door de belasting aan te vallen, valt men dus de openbare diensten aan – m.a.w. alles wat de economische en sociale rechten inhoud geeft. Wanneer deze rechten worden aangetast, steekt de liefdadigheid –waarvan de wereld van de arbeid zich had ontdaan- weer de kop op, samen met haar paternalistisch moralisme...

De belasting is een essentieel principe van de sociale rechtvaardigheid. *Dit is de prijs die we betalen om te leven in een gemeenschap, die naam waardig.* De pleidooien voor haar ontmanteling worden door de cijfers weerlegd; ze zijn demagogisch en simplistisch en verzwijgen opzettelijk de sociale dimensie. Alle progressieve krachten moeten de huidige trend trotseren, aan deze dimensie herinneren en aantonen dat de argumenten tegen de belasting ongegrond zijn.

Ondanks hun noodzaak zijn belastingen echter niet altijd rechtvaardig:

- > zo voeden in België vooral de loontrekkenden en uitkeringsgerechtigden de werkingsmiddelen van de staat: de inkomsten uit belasting op financiën en vastgoed vormen samen slechts 10% van de totale belastinginkomsten; België heeft geen vermogensbelasting **6**; het belast de beurswinsten niet **7**; het laat toe dat multinationals slechts 1 tot 3% belastingen betalen, dankzij de “coördinatiecentra” **8**; de vennootschapsbelasting daalt voortdurend **9**...
- > ook de bijdrage van de loontrekkenden is onbillijk verdeeld: de hoogste inkomens worden duidelijk bevoordeeld, vermits hun belastingtarief niet blijft stijgen.

Wij verwachten van de politieke partijen dat zij deze dubbele onrechtvaardigheid aanpakken. De opheffing van het bankgeheim zou een eerste stap zijn: dit zou het mogelijk maken de belastingfraude doeltreffender te bestrijden en een vermogenskadaster op te stellen, zodat men de vermogens kan belasten.

2 – De ABVV-Intergewestelijke Brussel

Het ABVV dat wij willen opbouwen:

- 1. een sterke en verenigde intergewestelijke;*
- 2. een politieke tegenmacht;*
- 3. een organisatie ten dienste van de Brusselse werknemers.*

2.1 – EEN STERKE EN VERENIGDE INTERGEWESTELIJKE

Sinds het buitengewoon congres van 7 maart 2003, heeft de ABVV-Intergewestelijke Brussel, in drie jaar tijd, zijn kracht en eenheid teruggevonden.

Veel moest opnieuw opgebouwd worden en er is ook nog veel werk voor de boeg om de Brusselse werknemers de hulp en de steun te bieden die ze van hun organisatie mogen verwachten en om opnieuw als syndicale tegenmacht en onafhankelijk van alle politieke partijen, “mee te tellen” op het openbare toneel.

Vandaag heeft het ABVV-Brussel zijn plaats weer ingenomen binnen de federale organen van het ABVV, waar het opnieuw zijn stem laat horen, naast die van de Vlaamse en de Waalse Intergewestelijke.

2.1.1 – Het ledenbestand

	Algemene Centrale	BBTK	Textiel-Kleding-Diamant	CMB	ACOD	BTB	Voeding-Horeca-Diensten	Totaal
Gemiddelde 2001	17.309	72.455	1.765	13.246	46.367	1.169	9.419	161.730
Gemiddelde 2004	19.874	76.014	1.742	13.390	45.994	1.770	11.417	170.201

Tussen 2001 en 2004, groeide het ledenbestand van het ABVV-Brussel dus met meer dan 5%.

2.1.2 – De sociale verkiezingen 2004

		<i>Algemene resultaten in stemmen (percentage), Brussels Hoofdstedelijk Gewest</i> <small>(bron: Federale Overheidsdienst Werk)</small>					
Orgaan	Sector	Jaar	ABVV	ACV	ACLVB	NCK	Onafh. L.
ONDERNEMINGSRAAD	Economisch	2000	38,56	44,09	12,71	2,66	1,98
		2004	37,54	43,53	13,33	3,20	2,39
	Niet-economisch	2000	37,42	50,61	10,90	0,49	0,59
		2004	41,66	47,08	10,79	0,18	0,29
CPBW	Economisch	2000	40,53	45,81	13,67	-	-
		2004	39,36	45,46	15,18	-	-
	Niet-economisch	2000	39,28	48,98	11,74	-	-
		2004	40,97	49,01	10,01	-	-

In 2004 boekte het ABVV-Brussel in de *niet-economische* sector duidelijk vooruitgang in de Ondernemingsraad (+ 4,24%) en, in iets mindere mate, in het CPBW (+ 1,69%).

In de *economische* sector gaan zowel ACV als ABVV achteruit.

Noteer: het Brusselse ACV verbetert (lichtjes) één resultaat: in de niet-economische CPBW (+ 0,03%).

2.1.3 – Acties

Sinds 2003 heeft het ABVV-Brussel talrijke interprofessionele acties gevoerd.

Meest in het oog springend was zeker “het afsluiten” van Brussel op 7 oktober 2005 tijdens de nationale interprofessionele staking die het ABVV alleen voerde tegen het “Generatiepact”. Met de hulp van de militanten van alle Brusselse Centrales, informeerde het ABVV de bevolking rechtstreeks over de inzet van deze tekst, door post te vatten bij de strategische toegangswegen van het Gewest (Delta, industrieterrein van Anderlecht,...)

Op 28 oktober 2005, tijdens de staking in gemeenschappelijk vakbondsfront, vormde het ABVV-Brussel een levendige en opgemerkte optocht.

Op 2 december 2005 organiseerde het ABVV-Brussel, steeds in verband met de acties tegen het Generatiepact, in gemeenschappelijk vakbondsfront een actie voor de kabinetten van Charles PICQUE, de Minister-Voorzitter en

van Benoît CEREXHE, Minister van Economie en Werk van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Er werd een open brief afgegeven waarin een Jongerenbanenplan voor Brussel werd voorgesteld (zie ook verder).

De Intergewestelijke verleende ook haar steun aan verschillende acties die door de Centrales op touw werden gezet, zo bijvoorbeeld op 14 september 2005, een actiedag die georganiseerd werd door de nationale coördinatie Interim.

We herineren hier ook nog aan de mobilisatie voor de betoging van het Europees Verbond van Vakverenigingen op 25 november 2004 tegen het ontwerp van de *dienstenrichtlijn* of de betoging tegen de jacht op werklozen op 18 november 2004.

2.1.4 – De vakbondsraden

Het ABVV-Brussel organiseert traditioneel een groot vakbondsdebat ter gelegenheid van 1 Mei. Zo was er op:

- > 1 mei 2003 het debat over de straffeloosheid van de multinationals;
- > 1 mei 2004 het debat rond de openbare diensten.

Deze debatcultuur uit zich vandaag in *geregeld*, ook op andere momenten van het jaar georganiseerde Vakbondsraden.

Zo organiseerde het ABVV-Brussel in 2005 drie grote Vakbondsraden, die telkens een honderdtal afgevaardigden samenbrachten:

- > op 21 maart, over het ontwerp van Europese grondwet;
- > op 28 april (op de vooravond van 1 Mei), over het tewerkstellingsbeleid voor de Brusselaars;
- > en op 16 november, rond het thema kentering in de industrie en omvorming van het werk.

Noteer dat in 2006 drie vakbondsraden gepland zijn **10**:

- > op 26 april (vooravond van 1 Mei), over de Actieve Welvaartsstaat;
- > op 20 september, over het koopkrachtverlies en daaraan gekoppeld de woningnood;
- > en op 29 november, over netwerksyndicalisme.

Deze Vakbondsraden vormen voortaan ongetwijfeld sleutelmomenten in het leven van onze organisatie. Daar worden standpunten uitgewisseld en kan eenieder zich een eigen mening vormen. Daar worden de politieke beslissingen van het ABVV-Brussel nuttig voorbereid.

Het is de gewoonte geworden om deze debatten in te leiden met een werkdocument dat een verzameling biedt van de verschillende tegengestelde argumenten (dat was zo bij het ontwerp van Europese Grondwet **11**, bij de problematiek van de onderaanneming **12** en ook bij de opkomst van een Actieve Welvaartsstaat).

2.1.5 – “Mainstreaming and Unions” (MSU)

ABVV-Brussel heeft steeds veel belang gehecht aan de verdediging van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen op de werkplaats en in de samenleving. Gelijke toegang van mannen en vrouwen tot opleiding en vorming, tot werk en promotiekansen én gelijke lonen vormen meer dan ooit speerpunten in onze vakbondsacties.

De praktijk leert ons dat de realiteit nog te ver verwijderd is van deze doelstellingen. Daarom richtte het ABVV-Brussel in maart 2004 een Vrouwencommissie op. Sinds haar bestaan heeft deze Vrouwencommissie reeds belangrijke taken vervuld, namelijk: het verzamelen van problemen betreffende discriminatie van vrouwen, een bijdrage geleverd tot de uitwerking van een regionaal actieplan met de sociale gesprekspartners, een deelname aan de Wereldvrouwenmars, het voeren van sensibilisatieacties van een ruim publiek voor loongelijkheid in 2005 en 2006 (Equal Pay Day), het opstellen van een tentoonstelling over vrouwen en democratie, het organiseren van debatavonden en culturele uitstappen,...

Op 23 september 2005, ondertekenden de Federale Voorzitters van ABVV, ACV en ACLVB het MSU-Charter over “*de gelijkheid van vrouwen en mannen in de vakbond*”. Met dit handvest verbonden de drie organisaties zich ertoe om binnen hun structuren en bij hun acties, uit te gaan van de *geïntegreerde aanpak van gelijkheid m/v* volgens het principe van de “gender mainstreaming”**13**.

Uitgaan van een geïntegreerde aanpak betekent dat telkens wanneer het ABVV optreedt, op alle besluitvormingsniveaus en door alle actoren, gekeken wordt vanuit genderinvalshoek. “Gender Mainstreaming” moet met andere woorden, een automatische reflex worden bij het beleid dat we plannen en bij al onze activiteiten.

Uit de studie van het *Brussels Observatorium van de Arbeidsmarkt en van de Kwalificaties* over de situatie van de vrouwen op de arbeidsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijkt dat er nog steeds veel rechtstreekse en onrechtstreekse discriminatie bestaat tussen vrouwen en mannen. Zo bedraagt de loonkloof **14** tussen Brusselse vrouwen en mannen vandaag nog zo’n 7%...

Bovendien stelt men vast dat er ook binnen de groep van Brusselse vrouwen enorme contrasten bestaan: van de kortgeschoolde vrouwen werkt er slechts één op vier, terwijl 3/4 van de hoogopgeleide vrouwen werk heeft... De werkloosheidsgraad ligt *het hoogst* onder de kortgeschoolde vrouwen van vreemde afkomst. Deze studie bewijst dat het van het grootste belang is om in Brussel nog meer aandacht te besteden aan de positie van de vrouwen op de arbeidsmarkt, in de samenleving en dus ook... binnen de vakbonden.

Het ABVV-Brussel heeft tot drie concrete acties besloten:

De Studiedienst belasten met de follow up van de gender mainstreaming:

- > het opvolgen van de werkzaamheden rond het *Sociaal Pact voor de Werkgelegenheid* m.b.t. dit thema (studies en actieplannen);
- > deskundigheid ontwikkelen op gebied van gelijkheid m/v in de Brusselse context;
- > erop toezien dat alle werkzaamheden en publicaties van het ABVV systematisch vanuit genderinvalshoek worden bekeken;
- > een eigen actieplan van het ABVV-Brussel voorstellen (knooppunten opsporen, prioriteiten voorstellen,...);
- > de Brusselse vakbondsmandatarissen raad geven op dit gebied.

Betrouwbare cijfergegevens voor Brussel verzamelen:

- > een aantal basisgegevens verzamelen en vergelijken: het aantal werknemers (M/V) per sector, de cijfergegevens over vrouwelijke en mannelijke gesyndiceerden in de sectoren;
- > in de verschillende sectoren een eerste enquête voeren naar de opvatting van de afgevaardigden over 'gender'-beleid en de mate waarin ze gelijkheid m/v in hun vakbondswerk integreren.

Een proefproject voor vorming van werkneemsters:

- > Dit project werd opgezet door de *Centrale Culturelle Bruxelloise* en wordt uitgevoerd in samenwerking met twee Beroepscentrales: de Algemene Centrale en de Centrale voor de Voeding (zie verder).

2.1.6 – De Commissies en werkgroepen

Voor het grondiger uitwerken van bepaalde thematieken, bepaalde prioriteiten, heeft het ABVV-Brussel verschillende commissies en werkgroepen opgericht:

- > de commissie “Economie, Werk, Opleiding”, waarin vertegenwoordigers van de Brusselse Centrales samenkomen met overheidsverantwoordelijken die dicht bij het ABVV staan en onze waarden delen;

- > de Vrouwencommissie, waarin militantes van het ABVV-Brussel zich verenigen;
- > de commissie “Vakbondsvorming”, met vertegenwoordigers van de Centrales en de verantwoordelijken van de vormingsdiensten van het ABVV-Brussel;
- > de groep “Vrijheid en Tolerantie”, die belast is met het opzetten van campagnes tegen extreem rechts, racisme en xenofobie en bestaat uit militanten van de Beroepscentrales (zie verder);
- > de werkgroep “Sociale rechten van de werknemers zonder papieren en de nieuwe migranten”, die bestaat uit vertegenwoordigers van de Centrales, van de *Centrale Culturelle Bruxelloise*, van CIRÉ en zijn Nederlandstalige tegenhanger OCIV;
- > de werkgroep “Begeleiding van de werklozen”, die instrumenten moet ontwikkelen om de jacht op werklozen tegen te gaan en waarin de Studiedienst, de *Centrale Culturelle Bruxelloise* en verschillende verantwoordelijken van de DBW **15** samenzitten;
- > de werkgroep “Jongerenactieplan”, in oprichting;
- > enz.

2.1.7 – Samenwerking met de VLIIG en de IW

Sinds 2003 was er opbouwende samenwerking met de Vlaamse en de Waalse Intergewestelijke van het ABVV voor vakbondsactie in domeinen die onder de bevoegdheid vallen van de Vlaamse en de Waalse Gemeenschap: het onderwijs, de vakbondsvorming van de Brusselse werknemers, of ook nog de Jongerenbeweging van het ABVV.

De onderhandelingen met de regering van de Franse Gemeenschap

Toen met de regering van de Franse Gemeenschap besprekingen gevoerd werden over haar ontwerp van ‘contrat pour l’école’, pleegden het ABVV-Brussel, het Waalse ABVV, de CGSP-Enseignement en SETCA-Sel onderling overleg om een gemeenschappelijke onderhandelingsbasis vast te leggen (zie verder).

Permanente vorming en opleiding

De Franstaligen van het ABVV-Brussel beheren voortaan samen met hun Waalse evenknie het *Centre d’Education Populaire André Genot* (CEPAG). De AV van het CEPAG is nu samengesteld uit leden van het bureau van de IW en de Franstalige leden van het bureau van de IB.

Het CEPAG is door de Franse Gemeenschap erkend als beweging voor permanente vorming en officieel erkend en gesubsidieerd als Waals-Brusselse koepelorganisatie, waarvan de *Centrale Culturelle Bruxelloise* één van de actieve gewesten is.

Het CEPAG ontplooit in het Brussels Gewest activiteiten in meerdere domeinen:

- > Brusselse afgevaardigden nemen deel aan vormingscursussen van het CEPAG;
- > Vormingswerkers en animatoren van de CCB nemen deel aan vormingsdagen van het CEPAG;
- > Het CEPAG verzorgt de politieke follow up van bepaalde Franstalige gemeenschapsdossiers, waaronder het ‘contrat pour l’école’ en de erkenning van competenties;
- > Uitwerking van een gastprogramma voor de RTBF over de problematiek van onderaanneming en gebaseerd op de Brusselse Vakbondsraad van 16 november 2005.

Aan Nederlandstalige kant is er samenwerking tussen *Vorming & Actie* (de vormings-vzw van de VLIIG) en de Nederlandstalige vormingsdienst van het ABVV-Brussel:

- > vormingswerkers van de VLIIG komen over bepaalde thema’s spreken;
- > gebruik van pedagogisch materieel dat door de VLIIG werd ontwikkeld;
- > toegang tot de “interne” website van de vormingswerkers van deze Intergewestelijke.

De ABVV-Jongeren

In februari 2006 heeft het ABVV-Brussel besloten om een *Jongerendienst* op te richten. Die zal het Brussels Gewest worden van de beweging die al op Waals - *Jeunes FGTB* – en Vlaams – *ABVV-Jongeren* – niveau georganiseerd is (zie verder).

2.1.8 – Banden met andere verenigingen

Het ABVV-Brussel heeft ook opnieuw contacten met de verenigingen die strijden tegen uitsluiting, vooral met de talrijke verenigingen die aansluiten op de traditie van de arbeidersbeweging inzake volksopvoeding en -vorming: het *Collectif d’alphabétisation*, dat opgericht werd door vakbondsmilitanten, *Lire & Ecrire*, de *CIRE* (verdediging van mensen zonder papieren), *l’Ecole Ouvrière Supérieure (Arbeidershogeschool)*,....

2.1.9 – Het Feest van de Arbeid

In 2003 en ook in 2004 werd de traditie van het grote volksfeest op het Rouppeplein op 1 Mei voortgezet. In 2005 besliste het ABVV-Brussel niet langer een dergelijk groots evenement te organiseren. We stelden immers vast dat het ABVV in iets meer dan 10 jaar tijd bijna 2 miljoen euro had uitgegeven om dit feest te financieren. Bij het zien van deze cijfers, was het Bureau van de

Intergewestelijke ervan overtuigd dat het mogelijk en noodzakelijk was om, zonder daarom het verleden te verloochenen, voortaan andere prioriteiten te stellen, waarbij vooral gedacht werd aan de *vorming* van de militanten van het ABVV. En dit is dan ook gebeurd.

In 2006 zal toch opnieuw een volksfeest nieuwe stijl georganiseerd worden op de Nieuwe Graanmarkt, met een budget dat in de hand wordt gehouden. De *Socialistische Mutualiteiten van Brabant* zijn onze partner en de *Stad Brussel* verleent haar steun.

2.2– EEN POLITIEKE TEGENMACHT

Met zijn meer dan 170.000 leden wist het ABVV-Brussel zich op te werpen als een gesprekspartner waarmee rekening gehouden moet worden op het Brusselse politieke toneel.

Verschillende malen reeds slaagden wij erin het gewestbeleid een andere wending te geven. Bij dit eerste deel van de legislatuur bijvoorbeeld, kon het ABVV zijn mening laten doorwegen op vier sleutelmomenten:

- > bij de vorming van de nieuwe regering (in juli 2004);
- > bij de onderhandelingen over het Contract voor de Economie en de Tewerkstelling (tussen de gewestregering, de werkgevers en de Brusselse vakbonden, in maart 2005);
- > bij de goedkeuring van het ‘Contrat pour l’école’ door de regering van de Franse Gemeenschap (in mei 2005);
- > en bij de goedkeuring van het Plan voor Werkgelegenheid voor de Brusselaars (in maart 2006).

Tussendoor en telkens wanneer dat nodig was in het belang van de werknemers, trad het ABVV-Brussel ook op in talloze concrete dossiers in de diverse openbare advies- of beheersorganen waarin het vertegenwoordigd is: de Economische en Sociale Raad, het Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité, de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie, de BGDA, Bruxelles-Formation (IBFFP), de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij (GOMB), het Brussels Agentschap voor de Ondernemingen (BAO), de ‘Conseil de l’Education et de la Formation’, de ‘Commission consultative francophone pour la formation, l’emploi et l’enseignement’, het Brussels Nederlandstalig Comité voor Tewerkstelling en Opleiding, de advies- en erkenningscommissie van het ‘Consortium de validation des compétences’, enz.

2.2.1 – De vorming van de nieuwe Gewestregering

Dank zij de besprekingen die het voerde met de formateur van de nieuwe Brusselse regering, kon het ABVV onder meer het volgende bereiken:

- > *onderhandelingen* met de sociale partners over een Contract voor de Economie en de Tewerkstelling in Brussel;
- > bevestiging van de opdrachten van de *BGDA* als openbare dienst;
- > contractgebonden en *op tewerkstelling gerichte* economische hulp aan de ondernemingen;
- > uitbreiding van de middelen voor het grondbeleid van de GOMB;
- > herwaardering van de industriezone van de *Haven van Brussel*;
- > geweststeun voor nieuwe uitrusting van de *technische en beroepsscholen*;
- > en 2.600 bijkomende plaatsen in *kinderdagverblijven*.

Het programma van de nieuwe regering bevat evenwel ook punten of vertoont hiaten, waarvoor waakzaamheid van vakbondszijde geboden is. Wij denken daarbij aan:

- > de prioriteit die zeer kleine ondernemingen (ZKO) en kleine en middelgrote ondernemingen (KMO) krijgen, zonder dat de voorwaarden die het ABVV gesteld had inzake sociaal overleg, vervuld zijn;
- > de vereenvoudiging van de administratieve regelgeving voor de handelaars en de bedrijven, zonder dat (echt) gewaarborgd is dat de maatregelen tot toezicht op de kwaliteit van de betrokken werkgelegenheid behouden blijven;
- > geen enkele sterke verbintenis vanwege het Gewest voor meer onderzoek en ontwikkeling;
- > de aangekondigde belastingvermindering voor de ondernemingen;
- > de aankondiging van de oprichting van een sociaal uitzendkantoor.

2.2.2 – Het Contract voor de Economie en de Tewerkstelling in Brussel

Een eerste verworvenheid van het ABVV, dat daarvoor al eens zijn stem moest verheffen in de pers, is dat over de formulering van dit contract *werkelijk onderhandeld* werd met de sociale gesprekspartners. *Regeringen 'behoren' immers op alle niveaus toe te geven aan de mode van 'contracten', maar al te vaak hebben de voorgelegde documenten met een "contract" enkel de naam gemeen!* In Brussel werd het Contract voor de Economie en de Tewerkstelling, na lang onderhandelen, op 3 maart 2005 ondertekend door de gewestregering, de vertegenwoordigers van de werkgevers en de middenstand en door de drie vakbonden.

Doel van dit contract is gedurende een periode van 5 jaar (2005-2010) een reeks acties op elkaar te laten *inwerken* zodat de werkloosheidsgraad in Brussel daalt. Daarvoor moeten banen gecreëerd worden, moeten de Brusselaars meer toegang krijgen tot werk dankzij een betere opleiding en moeten onderneming en werk de eerste bekommernissen van de stad worden. Dit tripartite akkoord legt voor de legislatuur 27 werkterreinen vast, die ondergebracht zijn in drie strategische pijlers: toegang tot tewerkstelling voor de Brusselaars (pijler 1), de economische herwaardering van Brussel (pijler 2) en de aanpassing van de openbare instrumenten (pijler 3).

Bij de onderhandelingen over het Contract, wist het ABVV meerdere strategische elementen van belang in de wacht te slepen. Zo bekwamen wij eerst en vooral dat de gewestregering en de werkgevers, al in de inleiding van dit contract, formeel toestemden om van de sociale dialoog één van de voornaamste hefboomen van de economische ontwikkeling en de tewerkstelling in ons stadsgewest te maken.

Naast de beloften in die zin bij het afsluiten van het Sociaal Pact voor de werkgelegenheid van de Brusselaars in 2002, verbonden de ondertekenaars van het Contract zich zo tot het bevorderen van deze dialoog in de beroepssectoren, op interprofessioneel vlak en zelfs binnen de Brusselse bedrijven.

Bovendien bekwam het ABVV tot het uitzetten van drie bijzondere werkterreinen, gewijd aan:

- > de bestrijding van het *zwartwerk* en de *sociale fraude*, meer bepaald in verband met de ontwikkeling van maffiapraktijken bij onderaanneming;
- > de heropleving van de tewerkstelling in het kader van het gewestelijk beleid tot het renoveren en bouwen van *woningen*, waarbij middelen van het KYOTO-fonds aangewend worden voor verbetering van het energierendement in het woningenbestand;
- > onderhandelingen met beide andere Gewesten over een gecoördineerd beheer van het economisch bekken van Brussel dat het grondgebied van de negentien gemeenten ruim overschrijdt.

2.2.3 – Het ‘Contrat pour l’école’

Op 29 november 2004, ondertekenden de Franse-Gemeenschapsregering, de onderwijsgemeenschap en de sociale partners (waaronder het ABVV) een *Gemeenschappelijke Verklaring* waarin ze beloofden samen drie vormen van prioritaire actie te voeren:

- > een strategie voor betere kwaliteit rond twee pijlers: het onderwijs opnieuw

- toespitsen op basiskennis en het kwalificerend onderwijs herwaarderen;
- > een programma ter bestrijding van ongelijkheid in het onderwijs;
  - > een moderniseringsplan voor het onderwijssysteem.

Op 21 januari 2005 onderwierp de Franse-Gemeenschapsregering haar ontwerp van Strategisch Contract voor het Onderwijs aan een “brede raadpleging” en de organisaties die de Gemeenschappelijke Verklaring hadden ondertekend, pleegden overleg.

Op 15 februari 2005 stelden het ABVV-Brussel, het Waalse ABVV, CGSP-Enseignement en SETCA-Sel hun *gemeenschappelijke* bijdrage aan het ontwerp voor.

Op 31 mei 2005 keurde de regering het ‘Contrat pour l’Ecole’ ¹⁶ goed... zonder echt overleg.

Op 16 juni reageerden het ABVV-Brussel, het Waalse ABVV, CGSP-Enseignement en SETCA-Sel in de volgende bewoordingen:

“De regering van de Franse Gemeenschap heeft zopas het ‘Contrat pour l’Ecole’ goedgekeurd, waardoor de afspraken moeten verwezenlijkt worden van de Gemeenschappelijke Verklaring, die door zowat alle onderwijsactoren en ook het ABVV werd ondertekend.

Het ABVV neemt er akte van, maar wijst erop dat dit document, in tegenstelling tot wat de titel ‘Contrat pour l’Ecole’ laat vermoeden, louter de regering van de Franse Gemeenschap bindt. Ondanks de talrijke raadplegingen die de regering organiseerde, werd over de formulering van het Contract geen overleg gepleegd.

Het ‘Contrat pour l’école’ heeft wel de verdienste dat het concrete maatregelen inhoudt over voornamelijk een versterkte basisopleiding. Ook al blijft er enige onzekerheid, deze maatregelen zijn begroot en vastgelegd in de tijd.

Ook legde de regering de principes vast voor de hervorming van het technisch en beroepsonderwijs, waarvan de eerste verwezenlijkingen pas in 2007-2008 verwacht zijn. Ondertussen moet hierover met de Gewesten en de beroepssectoren overlegd worden.

Het ABVV betreurt het zeer dat geen enkele overgangsmaatregel gepland werd voor de leerlingen (in het bijzonder van het technisch en beroepsonderwijs) die niet of nog niet van de eerste effecten van het Contract zullen kunnen genieten.

Het ABVV blijft voorrang geven aan meer gelijkheid, doeltreffendheid en solidariteit in het onderwijssysteem en wij zullen dan ook uitermate waakzaam blijven toezien op:

- *de herziening van het basisonderwijs, want dit is van groot belang bij het bereiken van de gestelde doelstellingen;*
- *de tussentijdse evaluaties, voornamelijk met betrekking tot de aangekondigde verruimde omkadering en de impact daarvan;*
- *de hervorming van het technisch en beroepsonderwijs en in het bijzonder het kruisbeleid en de maatregelen die erop gericht zijn de sectoren te betrekken;*
- *een samenhangende en doeltreffende koppeling aan het gewestbeleid op het vlak van tewerkstelling en opleiding (waaronder het Waalse 'Plan stratégique transversal 2' -PST2- en het Contract voor de Economie en de Tewerkstelling in Brussel).*

Belangrijk is ook dat de maatregelen en hun concrete impact op de school geregeld geëvalueerd worden."

Sindsdien worden de praktische modaliteiten voor de uitvoering van het 'Contrat pour l'école' besproken binnen de onderwijsgemeenschap met de vakbondsvertegenwoordigers van de leerkrachten.

De interprofessionele Brusselse of Waalse organisaties zijn daar niet langer rechtstreeks bij betrokken.

Bij bepaalde maatregelen die verband houden met de hervorming van het kwalificerend onderwijs en waarvan de concrete uitvoering nog moet worden besproken, zullen de Brusselse sociale (sectorale en intersectorale) gesprekspartners nochtans noodgedwongen betrokken zijn:

1. de oprichting van een "Informatie-Oriëntatie"-dienst, waarin het onderwijs en de gewestelijke en gemeenschapsinstellingen voor tewerkstelling en opleiding zetelen (BGDA, FOREM en Bruxelles-Formation);
2. de investeringen in de uitrusting via het zogenaamde 'kruis'-beleid (Gemeenschap – Brussels en Waals Gewest);
3. de systematisering van beroepsstages in de 3de graad van het kwalificerend onderwijs met volledig leerplan;
4. de "beroepen"-benadering, d.w.z. de uitwerking en modernisering van de kwalificatie- en opleidingsprofielen door de Gemeenschapscommissie voor beroepen en kwalificaties (CCPQ);
5. en het opstellen van een charter voor alternerend leren.

2.2.4 – Het Tewerkstellingsplan voor de Brusselaars

Na de ondertekening van het Contract voor de Economie en de Tewerkstelling in maart 2005, verzandden de besprekingen over de 27 werkterreinen al snel. In de herfst voerde het ABVV-Brussel mee actie tegen de hervorming van het loopbaaneinde en stelde daarbij het thema jeugdwerkloosheid in de kijker.

Op 2 december 2005 richt het ABVV-Brussel, in gemeenschappelijk front, een open brief aan de Brusselse regering omdat het vaststelt dat *het Generatiepact voorbijgaat aan de prioritaire doelstelling die de tewerkstelling van jongeren toch is en (zelfs) het “Contract voor de Economie en de Tewerkstelling in Brussel” op de helling zet.*

Onder impuls van het ABVV-Brussel, legt het gemeenschappelijk vakbondsfront een Brussels Jongerenbanenplan op de Brusselse overlegtafel. Dit ambitieuze plan voor Brussel berust op vier zeer concrete maatregelen: massale investeringen in de beroepsopleiding van jongeren, het creëren van 4.500 banen voor jongeren tegen 2008, het aan elkaar koppelen van *werk, huisvesting en milieu* (in het kader van het KYOTO-plan) en een met Vlaanderen gecoördineerd actieplan zodat de Brusselaars toegang krijgen tot de banen in de Brusselse rand.

Hierdoor ‘aangespoord’ keurt de regering een week later haar eigen Tewerkstellingsplan voor de Brusselaars goed, zonder enige vorm van overleg.

Voor het ABVV is dit plan vanuit meerdere opzichten onaanvaardbaar. Het eist en bekomt nieuwe onderhandelingen.

Het regeringsplan wordt uiteindelijk zwaar geamendeerd. Op 20 maart wordt het in het Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité door de regering en de sociale gesprekspartners goedgekeurd.

Na afloop van deze onderhandelingen wordt het plan voor een ‘vormende ervaringsstage in de onderneming’, waarbij jongeren gratis in een bedrijf zouden worden geplaatst, gewoon ingetrokken.

Andere amendementen:

- > Meer maatregelen om de Brusselaars toegang te bieden tot het openbaar ambt, door het voorstel om een opleidingscentrum voor beroepen van het openbaar ambt op te richten in Brussel;
- > De evaluatie door het beheerscomité van de BGDA van de charters waarmee nieuwe of uitbreidende ondernemingen zich ertoe verbinden Brusselse werkzoekenden aan te werven en hen op te leiden;
- > Dat rekening wordt gehouden met de beschikbare werkaanbiedingen en

opleidingen *vooraleer*, geleidelijk aan, een beroep wordt gedaan op het contract voor beroepsproject;

> De oprichting van reconversiecellen bij collectief ontslag.

De maatregelen voor de jonge schoolverlaters blijven in onze ogen duidelijk onvoldoende. Het ABVV-Brussel moet zich hiervoor in de komende maanden dan ook blijven inzetten.

Het ABVV betreurt ook het plan om in het Brussels Gewest vrijhandelszones op te richten. Dit gebeurt zonder enige tegenprestatie op het vlak van werkgelegenheid. Deze maatregel moet dan ook gezien worden in het licht van de zware intergewestelijke concurrentie met Wallonië en Vlaanderen. Bovendien lijkt de ontwikkeling van vrijhandelszones moeilijk te verzoenen met de Europese regelgeving over concurrentie. Wij vragen dan ook om een intergewestelijke conferentie over de problematiek van de fiscale concurrentie, waaraan de sociale gesprekspartners van de drie Gewesten zouden moeten deelnemen.

Tot slot is in het plan ook geen *Kyoto-project* voor renovatie van de Brusselse gebouwen opgenomen, zoals het ABVV-Brussel had voorgesteld.

Wij hebben niet *al* onze eisen kunnen binnenrijven, maar bij dit Plan staat zoveel op het spel en wij konden bij de onderhandelingen wel degelijk gewicht in de schaal werpen, dat we toch beslist hebben ons erachter te scharen. Door haar Plan aan het Sociaal Overleg te onderwerpen, heeft de gewestregering trouwens ook erkend dat dit overleg een belangrijke meerwaarde aan haar economisch en sociaal optreden geeft.

2.3 – EEN ORGANISATIE TEN DIENSTE VAN DE BRUSSELSE WERKNEMERS

2.3.1 – De Studiedienst

De Studiedienst is de ‘politieke’ dienst van het ABVV-Brussel.

Deze heeft als taak het sociale, economische en politieke gebeuren in het Gewest uit te diepen en de vakbondsvertegenwoordigers bij te staan in de uitoefening van hun mandaat bij de Brusselse instellingen. De dienst bereidt de politieke en technische vergaderingen van het ABVV voor: congressen, bestuursvergaderingen, vakbondsraden, themacommissies en andere werkgroepen.

In samenwerking met de *Centrale Culturelle Bruxelloise*, bereidt de Studiedienst didactische documenten en politieke dossiers voor, die bestemd

zijn voor de militanten. Wat in Brussel op politiek en syndicaal vlak van belang is, wordt geduid en besproken in de *Dossiers van het ABVV-Brussel* of de *Cahiers van de Militant*:

De Dossiers van het ABVV-Brussel

- > “Vrijheid & Tolerantie. Een campagne tegen fascisme en racisme”, dossier nr.1, lente 2003;
- > “Straffeloosheid van de multinationals”, dossier nr. 2, mei 2003;
- > “Uitsluiting, een sociale boemerang? Campagne Syndicalisten tegen uitsluiting”, dossier nr. 3, september 2003;
- > “De openbare diensten: een principe? Campagne voor het behoud en de bevordering van de openbare diensten”, dossier nr.4, mei 2004;
- > “Brussel, die schone... Een politiek en sociaal project voor Brussel”, dossier nr.5, september 2004;
- > “Brussel: industrie in de stad?!”, dossier nr.6, januari 2005;
- > “Een toekomst voor Brussel: volwaardig werk voor iedereen! De prioriteiten van het ABVV voor de economie en de tewerkstelling in Brussel”, dossier nr.7, juni 2005;
- > “Kentering in de industrie en omvorming van het werk: welke syndicale aanpak voor het ABVV-Brussel?” dossier nr.8, februari 2006;
- > “Kan de Actieve Welvaartsstaat de werknemers bekoren?”, dossier nr.9, *moet nog verschijnen*.

De Cahiers van de Militant

- > “Iedereen gelijk voor het werk. Praktische gids in de strijd tegen discriminatie bij aanwerving en op de werkvloer”, Cahier nr.1, december 2004;
- > “Voor of tegen de Europese grondwet. Gids voor een beter begrip van het ontwerp van Europese grondwet en voor een strijdvaardig vakbondsstandpunt”, Cahier nr. 2, maart 2005.

Ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van de Sociale Zekerheid, geeft het ABVV-Brussel, in samenwerking met ACV-Brussel en met Attac-Brussel, een pedagogische brochure uit over de economische en sociale geschiedenis van België, van 1944 tot vandaag **17**.

2.3.2 – De cel Acties

Deze cel is belast met het voorbereiden en animeren van vakbondsacties die de Intergewestelijke voert of met het ondersteunen van de acties van centrales: protestacties, betogingen, verspreiden van pamfletten, feestelijke acties,...

2.3.3 – De Vormingsdienst en dienst Permanente Vorming

Voor de Franstalige werknemers verzorgt de vzw *Centrale Culturelle Bruxelloise* **18** de vormingsactiviteiten en de permanente vorming van het ABVV-Brussel. De CCB organiseert gratis culturele en politieke activiteiten, en syndicale vorming. Voor de werkloze werknemers heeft de CCB een dienst voor sociaal-professionele inschakeling uitgebouwd.

Voor de Nederlandstalige werknemers worden de vormings- en educatieve activiteiten verzorgd door de **Nederlandstalige Vorming ABVV-Brussel**.

De *Centrale Culturelle bruxelloise* en de Nederlandstalige Vorming ABVV-Brussel stellen zich tot doel de Brusselse werknemers de nodige kennis en elementen tot analyse te bieden voor collectieve actie, voor individuele en collectieve emancipatie en voor een beter begrip van de hen omringende wereld.

De animatie-activiteiten

- > sensibiliseringscampagnes en publicaties over verschillende vraagstukken in samenwerking met de Studiedienst (uitsluiting, werkloosheid, industriële werkgelegenheid, openbare diensten, discriminatie bij aanwerving...);
- > uitgeven en verspreiden van dossiers, didactische cahiers, persartikels,...
- > begeleiding van groepen van militanten: Vrouwencommissie, “Vrijheid en Tolerantie” ,...;
- > culturele en politieke bijeenkomsten: Feest van de Arbeid, tentoonstellingen, concerten, debatten, vakbondsraden,...

De vormingsactiviteiten

- > basisvorming van de vakbondsmilitanten;
- > organisatie van vormings- en reflectiebijeenkomsten waar vraagstukken in verband met economie en werk bestudeerd worden;
- > sociale actoren en werknemers zonder werk wegwijs maken in de arbeidswereld;
- > proefproject “gelijkheid vrouwen-mannen” in de schoonmaakberoepen;
- > uitbouwen van een Brussels intersyndicaal netwerk dat de werknemers bewust wil maken van de milieuproblematiek (B)RISE;
- > enz.

De activiteiten op gebied van sociaal-professionele inschakeling

- > opvang van werknemers die de balans van hun sociale en beroepssituatie willen opmaken, hulp willen bij hun zoektocht naar werk of die een opleiding willen volgen;
- > gratis opleidingen voor het bijspijkeren van de kennis.

Bovendien beschikt de CCB over een uitgebreid netwerk van partners waarnaar ze de werknemers, die op zoek zijn naar een meer specifieke opleiding, kan verwijzen.

2.3.4 – De dienst Huisvesting/Schuldenlast

De vzw *Habiter Bruxelles*, opgericht door het ABVV-Brussel, biedt de Brusselse werknemers een gespecialiseerde dienst voor problemen die verband houden met huisvesting, overmatige schuldenlast en de administratieve follow up. Ze geeft gratis advies, verleent juridische en administratieve bijstand, biedt sociale begeleiding en hulp bij het beheer van schulden.

2.3.5 – De dienst *Jongerenrecht*

Vanaf 1 mei 2006 komt er een nieuwe dienst die jonge werknemers en studenten bijstaat voor wat hun arbeidsrechten aangaat.

Er komt zowel een Franstalig als een Nederlandstalig onthaal.

3 – De werkterreinen van onze interprofessionele organisatie

Het ABVV-Brussel stelde 18 prioritaire werkterreinen voorop, die gebundeld zijn rond drie thema's:

- 1. de werkgelegenheid;*
- 2. de vakbond in de stad;*
- 3. en de uitdagingen voor onze organisatie.*

3.1 – DE WERKGELEGENHEID

3.1.1 – Het Contract voor de Economie en de Tewerkstelling

Zoals hoger gesteld, zal het Contract voor de Economie en de Tewerkstelling, dat het ABVV mee ondertekend heeft, vorm geven aan de sociale dialoog in Brussel en dat minstens tot in 2009.

In dit verband zet het ABVV-Brussel zich meer bepaald in:

1. om het formele kader van de sociaal-economische dialoog opnieuw te situeren bij de *Economische en Sociale Raad* (ESR BHG), waarin de vertegenwoordigers van de Brusselse werkgevers en werknemers samen zetelen;
2. om erop toe te zien dat de vertegenwoordigers van de werkgevers en de middenstand hun beloften in verband met de bevordering van de sociale dialoog in de sectoren en de ondernemingen, ook nakomen;
3. voor de verdediging van de openbare diensten, want respect voor die diensten was de voorwaarde waarop het ABVV zich achter het initiatief van de gewestregering schaarde (bijzondere aandacht gaat uit naar de bevordering van de opdracht als openbare dienst van de gewestelijke instellingen voor tewerkstelling en opleiding, de BGDA en Bruxelles-Formation);

4. samen met de Beroepscentrales, voor het aanwenden van de middelen van de sectoren om het openbare opleidingsaanbod voor de Brusselse werknemers uit te breiden. Zo zal het eventueel meewerken aan het oprichten van nieuwe sectorgebonden opleidingscentra (referentiecentra);
5. voor een bijzondere inspanning vanwege de *werkgevers*, zodat alle Brusselse jongeren een startbaan gewaarborgd wordt en om maatregelen tot opleiding van jongeren binnen de onderneming te ontwikkelen;
6. in de strijd tegen de discriminatie bij aanwerving en voor de bevordering van diversiteitsplannen in de ondernemingen en in de openbare diensten;
7. en, tot slot, voor het afwegen van alle maatregelen van het Contract vanuit het perspectief van gelijkheid tussen vrouwen en mannen tegenover het werk.

3.1.2– De uitdagingen van het technisch en beroepsonderwijs

Het ABVV-Brussel heeft bekomen dat een gewestconferentie over opleiding zal worden georganiseerd, waar de sociale gesprekspartners en de ministers van werk, opleiding en onderwijs samen rond de tafel zitten.

Inzet is voornamelijk de massale financiering van het technisch en beroepsonderwijs voor de huidige en toekomstige werknemers.

Een eerste concrete maatregel is dat de Brusselse regering in 2006 2.000.000 heeft begroot voor de uitrusting van de Brusselse scholen.

De besprekingen met de Franse Gemeenschapsregering over de hervorming van het technisch en beroepsonderwijs worden trouwens binnenkort hervat. Het ABVV-Brussel zal daar, naast het Waalse ABVV en de betrokken Beroepscentrales bij betrokken zijn.

3.1.3 – Discriminatie en diversiteit op het werk

In 2003 startte het ABVV-Brussel een campagne tegen discriminatie bij aanwerving. Deze plaag kwam op verschillende vakbondsbijeenkomsten aan bod: op 4 september 2003 tijdens het seminarie over uitsluiting en ook op 28 april 2005 op de Vakbondsraad die gewijd was aan de werkloosheid. Eind 2004 werd een Cahier van de Militant uitgegeven en verspreid in de Centrales. Rond de invoering van diversiteitsplannen in de ondernemingen en bij de openbare diensten, vond eind 2005-begin 2006 een zesdaagse studie plaats.

3.1.4 – De nieuwe migranten

Van alle werknemers, vormen de werknemers zonder papieren ongetwijfeld de meest uitgebuite categorie. Dagelijks dragen tienduizenden personen bij tot de economie van het land. Ze zorgen ervoor dat talrijke bedrijven winst kunnen maken en blijven toch verstoken van enige erkenning. Ze zijn verplicht om volkomen onwettige arbeids- en loonvoorwaarden te aanvaarden. Door hun onregelmatige situatie zijn ze vaak niet in staat zich te verdedigen en respect voor hun fundamentele rechten te eisen. Diezelfde onregelmatige situatie zorgt ervoor dat ze blootgesteld zijn aan een *buitenmaatse* repressie: een werkgever die illegale werkkraft gebruikt, kan... beboet worden of -wat zelden gebeurt- gevangenisstraf krijgen. De klandestiene werknemer daarentegen, zal teruggestuurd worden naar zijn land, zonder dat rekening wordt gehouden met de relaties die hij in België opbouwde, noch met de rijkdom waartoe hij heeft bijgedragen.

Onze vakbond verdedigt alle werknemers, waar ze ook vandaan komen. Wij kunnen deze situatie onmogelijk aanvaarden en we kunnen evenmin een beleid goedkeuren dat geen middelen vrijmaakt om deze sociale schande te bestrijden. Natuurlijk is de migratieproblematiek uiterst complex en bestaat een eenvoudige en definitieve oplossing niet. Dit is echter geen reden om de kop in het zand te steken en te weigeren meer rechtvaardigheid na te streven.

De federale regering voerde onlangs nog een grondige hervorming door van de asiel- en verblijfsregelingen. Deze hervorming bevat goede en minder goede elementen. Maar er is, bovenal, een oorverdovende stilte: de Belgische regering blijft in alle talen zwijgen over de *regularisatie*. Steeds meer mensen klagen de heersende onduidelijkheid aan bij het toekennen van verblijf aan vreemdelingen. Wij wachten op de invoering van duidelijke en vaste regularisatiecriteria, zodat individuen die in feite volwaardig lid zijn van onze samenleving, eindelijk een wettelijk bestaan gegeven wordt. Wij wachten ook op de oprichting van een onpartijdige en onafhankelijke regularisatiecommissie. Dit is *absoluut noodzakelijk*, wil er een einde komen aan de huidige willekeur.

Het internationalisme is een van de waarden waarop onze organisatie gegrondvest is. Wij voelen dan ook bijzondere betrokkenheid bij de zaak van de mensen zonder papieren en de nieuwe migranten die oorlog, repressie en economische ellende zijn ontvlucht en voor de grenzen van de westerse wereld staan.

Samen met CIRE (Coördinatie en Initiatieven voor en met vluchtelingen en vreemdelingen), wil het ABVV verder grondig nadenken over structurele oplossingen voor regularisatie.

Zeer concreet heeft het ABVV-Brussel, in alle stilte, materiële hulp geboden aan de mensen zonder papieren in de Sint-Bonifaaskerk in Elsene.

3.1.5 – De federale hervormingen

Zoals eerder gesteld, hebben de hervormingen van de federale regering op het terrein van de sociale zekerheid, de werkloosheidsverzekering, het loopbaaneinde, het actief ouder worden of ook nog het concurrentievermogen van de ondernemingen, onvermijdelijk een weerslag op het gewest- en gemeenschapsbeleid.

Het ABVV-Brussel moet niet enkel zijn steentje bijdragen tot het bepalen van het standpunt van het ABVV in het algemeen, maar ook versterkte waakzaamheid aan de dag leggen voor de *gewestelijke* impact van deze maatregelen. De federale regering rekent immers meestal op de Gewesten om de hervormingen te begeleiden en te ‘verzachten’. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geeft evenwel zelden thuis, bij gebrek aan middelen en (soms) reactievermogen...

Dit is bijvoorbeeld het geval voor de maatregelen uit het Generatiepact, zoals de oprichting van tewerkstellingscellen, individuele opleiding in de onderneming of loopbaanbalansen op 40 jaar... Voor dit alles is in Brussel nog niets concreets gepland...

3.1.6 – Onderaanneming en zwartwerk

Maffiapraktijken bij onderaanneming en zwartwerk vormen een ware plaag op de arbeidsmarkt in Brussel. Het ABVV-Brussel wijdde er een Vakbondsraad en een Dossier aan.

Wij stelden het al, er moet een echte arbeidspolitie komen, maar wat wij vooral moeten doen, is initiatieven nemen voor “netwerk”-syndicalisme. In november 2006 buigt een Vakbondsraad zich daarover.

3.1.7 – De activeringsplannen

In samenwerking met de vzw *Centrale Culturelle Bruxelloise*, heeft het ABVV-Brussel dienstverlening uitgebouwd voor werklozen die door de RVA worden opgeroepen in het raam van de nieuwe “activerings”- en controlemaatregelen. De geboden hulp kan verscheidene vormen aannemen: duidelijke informatie over de nieuwe controleprocedures, voorbereiding van de gesprekken bij de RVA, de aanwezigheid van een ABVV-afgevaardigde tijdens deze gesprekken, het opmaken van een professionele balans, oriëntering en opleiding, bijspijkeren van de kennis, of ook nog algemene vorming.

Op 22 september 2004 maakte het ABVV-Brussel nogmaals bekend zich te verzetten tegen elke ontsporing van dit nieuwe begeleidingsplan in een jacht op werklozen: **algemeen genomen beweren wij dat niet de werklozen onbeschikbaar zijn, maar wel het werk.**

Te noteren valt dat er enorme ongelijkheid tussen de drie gewesten en de verschillende subgewesten bestaat, wat de proportionele omvang van de werkloosheid en de beschikbare hoeveelheid banen en opleidingen betreft. Deze situatie leidt tot uitgesproken rechtsongelijkheid tussen de werklozen inzake werkloosheidsverzekering. De Brusselse werklozen zijn hiervan het grootste slachtoffer. Ze zijn groter in aantal én worden meer benadeeld; een toestand die uiteraard onaanvaardbaar is.

Tenslotte is ook een *wachtpost* actief die de toepassing van de activerings- en controlemaatregelen voor werklozen moet evalueren en mogelijke ontsporingen aan de kaak moet stellen.

3.1.8 – De alliantie voor werk & milieu

Milieukwesties interesseren de vakbond in de eerste plaats in verband met de gezondheid op het werk, maar ook wanneer het gaat om economische ontwikkeling en het scheppen van werkgelegenheid.

Zowel op het federale als op het gewestelijke niveau heeft het ABVV een *KYOTO*-plan voor de alliantie werk – milieu ingediend. De gebouwen in Brussel zijn ‘energievreter’: ze zijn slecht geïsoleerd en hebben slecht aangepaste en sterk vervuillende verwarmingssystemen. Een brede campagne voor renovatie van de isolatie en de verwarmingssystemen van de woningen, gebouwen en bedrijfspanden, zou de beroepssectoren van de bouw en de metaalconstructie een duwtje in de rug geven, werkgelegenheid scheppen en terzelfdertijd ook de luchtvervuiling verminderen en de energiefactuur doen dalen. Kortom, iedereen wint erbij.

Naar aanleiding van het voorstel van het ABVV, heeft de Brusselse regering toegezegd een ernstige studie aan dit plan te wijden.

Noteer ook: om zijn militanten warm te maken voor de milieuproblematiek en hen vorming daarrond te bieden, werkt het ABVV-Brussel mee aan de oprichting van een Brussels Intersyndicaal netwerk voor het milieu (BRISE).

3.1.9 – Europa

Het is niet louter en alleen omdat ons stadsgewest de Europese instellingen op haar grondgebied onthaalt, dat het ABVV-Brussel bijzonder begaan is met de opbouw van Europa.

Het Europese beleid is ook werkelijk *bepalend* geworden op economisch en sociaal vlak.

Daarom volgde het ABVV-Brussel aandachtig de saga van het ontwerp van Europese Grondwet (waaraan ze een Vakbondsraad heeft gewijd), die van de *Diensten*-richtlijn en die van de hervorming van de Structuurfondsen, waarmee de beroepsopleiding, bepaalde tewerkstellingsmaatregelen, de economische heropleving van wijken,... gefinancierd wordt.

3.2. – DE VAKBOND IN DE STAD

3.2.1 – Huisvesting

Voor het gros van de werknemers vormt huisvesting, zeker wanneer ze geen werk hebben, de belangrijkste uitgave, die vaak meer dan de helft van het inkomen opslokt.

De plotse stijging van de huurprijzen vermindert de koopkracht van de Brusselaars aanzienlijk en maakt hun positie kwetsbaarder.

Onaanvaardbare discriminatie verslechtert bovendien de toestand van veel Brusselaars, vooral van vreemde afkomst.

Het is dan ook niet meer dan normaal dat het ABVV-Brussel zich op dit terrein inzet.

Dit gebeurde met de oprichting van een gespecialiseerde sociale-hulpdienst, de vzw *Habiter Bruxelles*. Naast acties op het terrein, schudt die op geregelde tijdstippen de politieke wereld wakker. Zo werd in het kader van de minidebatten “recht op recht”, op 16 februari 2004 een debat over “de woningnood in Brussel” georganiseerd. Op 13 mei 2004 organiseerde de vzw, in samenwerking met de Brusselse Bond voor het Recht op Wonen een avondbijeenkomst met de lijsttrekkers van de democratische partijen in het Brusselse parlement, zodat de eisen van de bewoners aan de partijprogramma’s konden getoetst

worden. Op 16 juni 2005 tenslotte, organiseerde *Habiter Bruxelles* samen met de *Centrale Culturelle Bruxelloise* een debatavond rond discriminatie bij de toegang tot woningen.

Op het terrein werkt deze dienst van het ABVV-Brussel nauw samen met de afgevaardigden van de Beroepscentrales.

3.2.2 – De sociale ontplooiing van de stad

De stad, dat betekent werk en woningen, maar ook *sociale dienstverlening* en *collectieve voorzieningen* die, dankzij overheidsgeld, zoveel mogelijk mensen de kans bieden te leven – of te overleven – en opvoeding, cultuur, sport, gezondheidszorgen en een zeker sociaal welzijn binnen hun bereik brengen. Ook de organisatie van deze waaier aan dienstverlening biedt werk aan veel Brusselaars.

Toch zijn nog niet alle noden gelenigd, verre van. Daarom vinden wij dat de syndicale beweging zich moet “meester maken” van het sociale luik van het stedelijk ontwikkelingsbeleid.

Aansluitend op het symposium over het beleid van sociale voorzieningen dat op 1 december 2005 georganiseerd werd, zal het ABVV-Brussel in principe voortaan elk jaar een *forum* over het sociaal stadsbeleid houden, zodat een dialoog op gang komt tussen de vakbondsmilitanten en de actoren van het stedelijk beleid. Afspraak is gegeven in december 2006, wanneer over de veranderingen van het sociaal werk in de stad zal worden gedebatteerd.

3.2.3 – “Vrijheid en Tolerantie”

Dit project is ontstaan naar aanleiding van een schrikbarende peiling die uitgevoerd werd ten tijde van de gemeenteraadsverkiezingen 1994 in Antwerpen: daaruit bleek dat 30% van de stemmen voor de extreem rechtse partij Vlaams Blok afkomstig waren van leden van... de socialistische vakbond! Die vaststelling bracht vakbondsmilitanten ertoe studiegroepen op te richten. Elk jaar begeleiden deze groepen de studiereis van de Auschwitzstichting naar de plaatsen waar de nazi's de genocide uitvoerden.

De studie- en werkgroep “Vrijheid en Tolerantie” bestaat uit militanten van het ABVV-Brussel die aan deze reizen deelnamen. In 2005 maakte de werkgroep een film “Wat zal morgen brengen?”. Deze film, beschikbaar als DVD, toont de reacties van de leden van de werkgroep tegenover de nazi-wreedheden die veel mensen ondergingen, maar ook tegenover het racisme en het economisch geweld dat al te veel werknemers dag na dag moeten ondergaan.

In de komende maanden wil de groep de Brusselse werknemers bewust maken van het *enorme* gevaar van extreem rechts. Dankzij deze film beschikt hij daarvoor nu over een kwaliteitsvol werkinstrument.

3.2.4 – Democratie en algemeen stemrecht

Al heel lang is het ABVV-Brussel voorstander van algemeen stemrecht voor al wie in België verblijft, ongeacht het bezit van de Belgische nationaliteit.

Daarom heeft het ABVV-Brussel in september 2005 deelgenomen aan de *Nacht van de Democratie*, die georganiseerd werd door de vzw *De Bronsfabriek*. Uiteraard schaarde het zich ook achter de campagnes “Extreem rechts? Neen, bedankt!”, in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2006.

3.3 – DE UITDAGINGEN VOOR ONZE ORGANISATIE

3.3.1 – De syndicale vorming

De vorming van de vakbondsmilitanten vormt een belangrijke uitdaging voor het ABVV-Brussel. De “Vormings”-dienst van de *Centrale Culturelle Bruxelloise* streeft **4 prioritaire doelstellingen** na:

1. de nieuwe afgevaardigden (meer dan 300 militanten in 2005) vormen voor de uitoefening van hun mandaat, aansluitend bij de vorming die de bestendig secretarissen van de Centrales hen bieden, opdat ze:
  - de mechanismen van het sociaal overleg *goed zouden begrijpen*;
  - de wettelijke basisinstrumenten *zouden beheersen*;
  - open zouden staan voor de *maatschappelijke* doelstellingen van het ABVV-Brussel: gelijke behandeling, geen discriminatie, solidariteit, beroepsopleiding, “opdeling” van de arbeidsmarkt,...
2. de afgevaardigden die reeds een tweede mandaat hebben (75 militanten in 2005) bijkomende grondige vorming bieden om, meer bepaald:
  - bepaalde kennis van de sociale wetgeving bij te spijkeren of te werken rond sommige materies die al enige syndicale ervaring vergen;
  - hen aan te zetten tot samen nadenken over de sociale actualiteit;
  - hen instrumenten te bieden voor de informatie, de bewustmaking en het in beweging brengen van de werknemers in hun bedrijf rond syndicale thema's.

3. vakbondskaders vormen, (deskundigen) in welbepaalde technieken en gerichte problematieken van de vakbondsactie, zodat met hen strategisch nagedacht kan worden over nieuwe uitdagingen, zoals het nieuwe loopbaanbeheer, de herstructurering van ondernemingen in netwerken,...
4. de werklozen (meer dan 300 in 2005) sensibiliseren voor de bedrijfsrealiteit en de vakbondsactie.

Een toekomstperspectief op wat langere termijn is de oprichting van een “vakbondsacademie”, waarbij we **drie bijkomende doelstellingen** voor ogen hebben:

5. de animatoren vormen, die de syndicale vormingswerkers kunnen bijstaan;
6. de sociale werknemers van het stedelijk beleid sensibiliseren en vormen met betrekking tot de bedrijfsrealiteit en de vakbondsactie – zij zijn immers mogelijke tussenpersonen voor de vakbond in de wijken;
7. zorgen voor de oriëntatie en de voorbereiding van de vakbondsmilitanten die hogere studies willen aanvatten aan het Institut Roger Guilbert (het vroegere CERIA), aan de Arbeidershogeschool, of aan het Institut du Travail (van de ULB).

3.3.2 – De jongeren

Het project ABVV-Jongeren van Brussel zal in 4 fasen verlopen:

1 Mei 2006: Feest van de Arbeid

Op het 1-Meifeest van het ABVV wordt ruime aandacht besteed aan de jongeren (muziekprogrammatie gericht op jongeren, een stand van de ABVV-Jongeren,....).

Mei 2006: oprichting van een tweetalige basisdienstverleningsstructuur “jongerenrechten”

Jongeren met problemen (studentenjobs,...) informeren en sturen, hetzij door informatie te geven, hetzij door te verwijzen. Een wekelijks telefonisch onthaal. Een goed geïnformeerde groep aangeslotenen vormen die op de hoogte zijn van onze activiteiten, onze debatten,... en met wie later een trouwe binding ontstaat.

juni/augustus: informatiecampagne om de jongeren in beweging te brengen

De Studiedienst en de beide bestendig afgevaardigden zullen bij verschillende jongerengroepen de ABVV-voorstellen inzake jongerenwerk toelichten.

September: evaluatie van de startcampagne en structurering van de Nederlandstalige en Franstalige gewesten

Hoe werd de campagne ontvangen? Hoe zat het met de deelneming? Na evaluatie, bijsturing van onze doelstellingen en opstellen van een werkprogramma.

3.3.3 – De vakbond en het internationale toneel

Op 1 mei 2003 hield het ABVV de belangrijke kwestie van de straffeloosheid van de multinationals onder de loep. Fundamentele rechten als het recht op onderwijs, op gezondheidszorg, op voeding, worden door sommige economische spelers met de voeten getreden. En, alhoewel dit duidelijk kan vastgesteld worden, is het ontzettend moeilijk om multinationals voor de rechtbank verantwoordelijk te stellen voor de schending van de economische en sociale rechten. De arbeidswereld, de eerste betrokkene, staat aan de zijlijn. Daarom heeft het ABVV-Brussel in een Dossier verschillende bijdragen verzameld, die elk een ander licht werpen op deze problematiek en campagne gevoerd rond dit thema.

In de herfst van 2004 ontving het ABVV-Brussel een delegatie van militanten van de Union marocaine du travail (aangesloten bij het IVVV). Voor deze vrouwen die betrokken zijn bij de vakbondsactie in Marokko, waar vakbondsrechten nog maar onlangs erkend zijn, en ook voor de militanten van het ABVV-Brussel (onder meer de werkneemsters van Godiva), was de uitwisseling van ervaringen bijzonder leerrijk.

Van 7 tot 14 mei 2005 maakte de Brusselse Intergewestelijke deel uit van de eerste officiële delegatie voor de vrede van het federale ABVV naar Israël en Palestina. Bedoeling was, enerzijds, de contacten tussen de vakbonden te bevorderen en, anderzijds, de toestand in de bezette gebieden te bekijken om, binnen het ABVV, rechtstreeks te kunnen getuigen van de verschrikkelijke situatie waarin het Palestijnse volk gedwongen wordt.

Op 22 november 2005 startte het ABVV-Brussel met een mobilisatieavond een grootse steuncampagne met petitie voor de Columbiaanse syndicalisten, die met een terreurregime geconfronteerd worden (in tien jaar tijd werden 3.000 syndicalisten vermoord...).

Op donderdag 30 maart 2006 tenslotte, bracht een oproep van het ABVV en het ACV van Brussel meerdere tientallen syndicalisten samen voor de Ambassade van de Filippijnen. Wij protesteerden er tegen de honderden politieke moorden die in de loop van de voorbije jaren zijn gepleegd en waarvan voornamelijk syndicalisten, advocaten en journalisten het doelwit waren.

3.3.4 – Gelijkheid vrouwen-mannen

Naast de maatregelen die werden getroffen in het kader van MSU (zie hoger), zette het ABVV-Brussel (via haar structuur voor permanente vorming, de vzw *Centrale Culturelle Bruxelloise*) in de lente van 2005 een proefproject op, in samenwerking met de vakbondsafgevaardigden van de 5 grote schoonmaakbedrijven. Doel van dit project is de werkneemsters toegang te verlenen tot functies met verantwoordelijkheid in deze sector, zodat er meer gelijkheid tussen vrouwen en mannen komt.

In Brussel vormt de schoonmaaksector immers een belangrijke bron van werkgelegenheid voor kortgeschoolde personen. Syndicale begeleiding is van het grootste belang en kan een *niet te verwaarlozen hefboom tot verandering* zijn. De grote meerderheid van de schoonmaaksters beheersen het Frans of het Nederlands immers niet goed. Daardoor stromen zij niet door naar opzichtersposten en blijven hun arbeidsvoorwaarden hun hele loopbaan lang onzeker. Zij genieten ook praktisch niet van de opleidingen die de sectorfondsen organiseren, doordat ze niet thuis zijn in de leerprocessen of doordat ze het moeilijk hebben om zich ertoe te verbinden.

Het doel van het project is de werkneemsters die als vakbondsafgevaardigde verkozen zijn, onmiddellijk te betrekken bij het opstellen van en onderhandelen over positieveactieplannen in de betrokken onderneming en sector en de sectorfondsen aan te wenden voor het opzetten van opleidingen. Die opleidingen moeten hen de kans bieden bevorderd te worden in hun functie of door te stromen naar opzichtersposten.

Tijdens de vormingsdagen, die plaatsvonden in de maand september 2005, konden de vrijwillige afgevaardigden (m/v) het kader en de grenzen van het project bepalen, het belang van communicatie tussen de betrokken actoren onderstrepen en kwam ook functieclassificatie aan bod.

Waarom dit project origineel is? Hier wordt “vorm gegeven” aan de gebruikte methode, zodat die ook toegepast kan worden in *andere* bedrijfssectoren waar de werknemers met gelijkaardige moeilijkheden af te rekenen krijgen.

4 – Perspectieven...

Vandaag zijn de economische actoren zowat overal in de wereld voornamelijk “privé”-personen of -ondernemingen, die op zo groot mogelijke winst uit zijn. Geen enkele verklaring over *de maatschappelijk betrokken onderneming* kan ook maar iets veranderen aan dit fundamentele gegeven! Het is in deze context uiteraard *de markt* die vrij de prijzen bepaalt. Maar de traditionele handelsconcurrentie gaat nu ook gepaard met concurrentie tussen “gebieden” (staten, gewesten,...) *om investeerders aan te trekken* en dit zorgt onvermijdelijk voor een blijvend effect van sociale dumping: destabilisering van het werk en ontmanteling van de sociale bescherming...

Deze kenmerken van ons economisch “model” stellen ons voor een uitdaging.

Meer dan ooit is het onze taak aan te wijzen met welke concrete instrumenten de openbare macht de markt kan ‘beheersen’ en *vooral ook ervoor te zorgen dat die ingevoerd worden.*

Wij denken dan onder meer aan belastingwetten, aan sociaal recht, aan milieurecht en natuurlijk ook aan de openbare diensten.

Het mag dan al lijken alsof de *markteconomie* vandaag onvermijdelijk is, in elk geval moeten wij een “**markt-samenleving**” afwijzen. Dat wordt waarschijnlijk onze rode draad... wellicht nog enkele jaren!

Solidariteit is daarbij zowel doelstelling als werkmethode. Iedereen voelt dat onze samenleving vandaag meer “scheidt” dan “bindt”! Het is aan de progressieve krachten -waartoe ook het ABVV behoort- om het openstaan voor anderen aan te moedigen. Ervoor te zorgen dat werknemers nooit als objecten behandeld worden en niet als instrumenten gehanteerd worden. Dit is vrijheidsethiek. Dit mag theoretisch klinken, maar onze militanten brengen het elke dag weer in de praktijk op de werkvloer. Daar is het ABVV-Brussel terecht trots op...

Op sociaal-economisch gebied is het in Europa op dit ogenblik erg “in” om alles wat de werknemer beschermt voor te stellen als een harnas “dat de economische activiteit verlamt” en dus, zo wordt er verraderlijk aan toegevoegd, “de werkgelegenheid vernietigt”.

Om het Franse voorbeeld (of zo men wil *tegenvoorbeeld!*) te nemen: de Eerste Minister, Dominique de Villepin trachtte een reeks “moderniseringsmaatregelen” voor de arbeidsmarkt in te voeren, zoals het doodgeboren *Contrat de*

première embauche (CPE). Maar wat stak achter dat zo sympathieke woordje “modernisering”? Voornamelijk *nieuwe onzekerheid*, zoals onze Franse kameraden dadelijk opmerkten: makkelijker ontslag, langere proefperiodes, bemoeilijkte vakbondsvertegenwoordiging, lagere sociale lasten.

En stonden daar vaste beloften voor het scheppen van banen tegenover? Uiteraard niet: “werk kan je niet bij wet invoeren”, lieten de Franse werkgevers onmiddellijk in koor weten...

Het ABVV-Brussel zal niet toegeven aan deze ‘mode’. Veel liever lijken we soms... uit de mode! Dat mag misschien minder gerieflijk wezen, voor ons gaat het erom trouw te blijven aan fundamentele waarden.

Uit dit *Werkingsverslag* bleek duidelijk dat de Brusselse werknemers niet veel voordeel halen uit de economische dynamiek en de gestage groei van de werkgelegenheid in ons Gewest: meer dan één werknemer op vijf is werkloos, steeds meer banen zijn onzeker, zwartwerk vreet de economie aan.

Ziedaar tal van uitdagingen voor het ABVV en zijn militanten. Samen *ten dienste staan van de werknemers*: alleen zo zullen we slagen!

NOTEN

- 1** De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Franse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- 2** Op 4 september werd een seminarie georganiseerd, op 6 september volgde ‘Solidar’Rock’, een muziekoptreden als publiekstrekker in het Jubelpark.
- 3** “Uitsluiting, een sociale boemerang? Campagne Syndicalisten tegen uitsluiting”, Dossier van het ABVV, september 2003.
- 4** De inhoud van het memorandum dat in juni werd overhandigd, vormde de basis voor een Dossier van het ABVV-Brussel dat in september 2004 werd uitgegeven : “Brussel, die schone... Een politiek en syndicaal project voor Brussel”.
- 5** Een praktijktest m.b.t. de toegang tot werk, is het verrichten van een controle door een rollenspel: een kandidaat, eigenlijk een inspecteur, solliciteert naar een betrekking bij een werkgever om zo diens gedrag in het licht van de antidiscriminatiewetgeving te onderzoeken. Deze praktijktesten zijn mogelijk sinds de wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie. Federaal Eerste Minister Guy Verhofstadt stelde alles in het werk opdat voor deze maatregel nooit een Toepassingsbesluit zou verschijnen (zie hierover een vrije tribune van Philippe Van Muylder in de krant *Le Soir* op 10 juni 2005).
- 6** In tegenstelling tot de meeste EU-landen.
- 7** In Duitsland, Spanje, Italië of het Verenigd Koninkrijk kan de belasting op beurswinsten oplopen tot 24%...
- 8** Voor het jaar 2001, betaalden de 261 in België opgerichte coördinatiecentra 38.830.000 euro belasting, op een winstcijfer van 1.748.291.000 euro, hetzij 2,22% ! (Cijfers uit *Belgique : pour la justice fiscale tout simplement*, Denis Horman, GRESEA, Echos nr.36).
- 9** De paarse regering heeft de algemene belastingvoet verlaagd van 40,17% naar 34% en de belastingvoet voor KMO's van 28,84% naar 24,98%.

- 10** Data nog te bevestigen.
- 11** “Voor of tegen de Europese Grondwet? Praktische gids tot beter begrip van de inzet van het ontwerp van Europese Grondwet en om tot een strijdbaar vakbondsstandpunt te komen”, Cahier van de Militant nr.2, maart 2005.
- 12** “Kentering in de industrie en omvorming van het werk: welke syndicale aanpak voor het ABVV-Brussel?”, Dossier van het ABVV-Brussel, nr. 8, februari 2006 (ook uitgegeven als werkdocument voor de Vakbondsraad op 16 november 2005).
- 13** Dit principe van “Gender Mainstreaming” impliceert dat bij alle beslissingen rekening wordt gehouden met de gelijke behandeling van vrouwen en mannen.
- 14** Op 31 maart 2005 en 2006 nam het ABVV-Brussel deel aan Equal Pay Day, waarbij met twee door de Vrouwencommissie voorbereide acties media-aandacht werd getrokken.
- 15** Dienst voor betaling van de Werkloosheidsuitkeringen van het ABVV.
- 16** www.contrateducation.be
- 17** Doel van de brochure is, in 10 fiches, begrijpelijk maar nauwkeurig de Belgische sociaal-economische geschiedenis sinds 1944 te schetsen, de aard van de “crisis” van de jaren zeventig bloot te leggen en zo aan te tonen waarom de Sociale Zekerheid een buitengewone uitvinding is. Deze publicatie, uitzonderlijk verwezenlijkt in gemeenschappelijk front, moet een doeltreffend vormingsinstrument worden. Bij de pedagogische brochure zal ook een belangrijker en meer gedetailleerd document horen voor de lezers die dieper op de materie wensen in te gaan.
- 18** De CCB is het Brusselse gewestelijke afdeling van het Centre d’Education Populaire André Genot (CEPAG), een beweging voor Permanente Vorming die erkend is door de Franse Gemeenschap Wallonië-Brussel. De CCB is ook door de Franstalige Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest erkend als instelling voor sociaal-professionele inschakeling.

*Met dank aan alle collega's van het ABVV-Brussel,
van de Centrale culturelle bruxelloise, van Habiter Bruxelles
en ook aan alle Militantes en Militanten
van de Brusselse Beroepscentrales,
voor hun bijdrage aan de activiteiten
die in dit Verslag beschreven staan.*

**ABVV-
Intergewestelijke
Brussel**

34 Keizerslaan - 1000 Brussel

Tel. 02 552 03 34 - www.abvvbrussel.be